

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, JULY – LIEPOS 15, 2014 • Vol. CV Nr. 82 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 07-14-2014

ŠIAME NUMERYJE:

„Draugystės tiltas“ Švedijoje
– 4 psl.

Festivalyje – Europa prieš
Pirmąjį pasaulinį karą – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prezidentė priėmė Lietuvos miestų ir miestelių vėliavų pasveikinimą bei bendravo su Lietuvos žmonėmis

Roberto Dačkaus nuotraukos

D. Grybauskaitė: reikia tarnauti, o ne ponauti ar pasipelnyti

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Jau net ir pati gamta šeštadienį buvo kažkokia tyli, rami, pasitempusi... Karščiai kiek atlėjo, dangus niaukstėsi, tačiau nelijo. Kas porą minučių prie Seimo iškilmingųjų durų prideda automobiliai. Iš jų kas šokte iššoka, kas išsiropščia lėtai, ramiais judesiais, tačiau visus juos, einančius raudonu kilimu, vienija pasitempimas, orumas, santūrumas.

Seimo pačių svarbiausių posėdžių ir reikšmingiausių iškilnių salėje šiandien vyks Prezidentės inauguracija. O tos ponios ir ponai, žengiantys raudonu kilimu, – užsienio šalių ambasadoriai, ministrai, Bažnyčios hierarchai, kariniai vadovai, universitetų rektoriai, teisėjai, šaliai nusipelnę žmonės.

– 5 psl.

Lietuviai iš viso pasaulio diskutavo, mokėsi, pramogavo ir džiaugėsi dvasine bendryste

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Prienų rajone esančiame išpuodingame Visuomenės harmonizavimo parke liepos 10–13 dienomis surengtas antrasis pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas – verslo, kultūros, politikos ir mokslo festivalis. Pirmasis toks festivalis čia įvyko prieš dvejus metus. Jo tikslas – skatinti bendravimą ir bendradarbiavimą tarp Lietuvoje ir užsienio šalyse gyvenančio lietuvių jaunimo. Šį susitikimą organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga – nepriklausoma, nepolitinė, savanoriškumo pagrindu veikianti jaunimo organizacija, kurios pagrindinis tikslas – atstovavimas pasaulio lietuvių jaunimo interesams.

Per keturias festivalio dienas vyko daugybė įvairiausių renginių – diskusijų, kūrybinių dirbtuvių, akcijų, koncertų, kino filmų ir spektaklių peržiūrų. Lietuviai iš pačių įvairiausių pasaulio šalių diskutavo ir svarstė apie politikos aktualijas, įdomius pranešimus čia skaitė ir JAV kompanijos „Allied Waller“ vadovas milijardierius Andy Khawaja, žinomas

Į Prienus suvažiavo lietuvių jaunimas iš viso pasaulio

Roberto Dačkaus nuotr.

strateginės komunikacijos, viešosios diplomatijos, informacinių ir psichologinių operacijų specialistas profesorius J. Michael Waller bei kiti. – 6 psl.

Žmogus sensta, kai netenka idealų. – S. Ullman

Prašau nežaisti su ugnimi!

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Šiandien mes visi prisimename dviejų drašių Amerikos lietuvių žygį per Atlantą. 1933 m. liepos 15 d. 6 val. 24 min. lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas pakilo iš New Yorko Floyd Bennet Field oro uosto. Įsibėgėdamas sunkiai pakrautas 3668 kg sveriantis lėktuvas du kartus vos nenuslydo nuo tako ir atsiplėšė nuo žemės tik pačiame gale. Žinią apie „Lituanica“ skrydį po visą pasaulį greit išplatino telegramų agentūros. Tą pačią dieną tai sužinojo ir Lietuva. Liepos 16 d. vakare uždegti Kauno radijo stoties stiebų žibintai, ore patruliavo karo aviacijos lėktuvas, susirinkusi apie 25 000 žmonių minia Aleksoto oro uoste laukė pasirodant didvyrių. Į Kauną lėktuvas turėjo atskristi apie 2–3 valandą nakties. Liepos 17 d. „Lituanica“ nepasirodė, paryčiui žmonės pradėjo skirstytis.

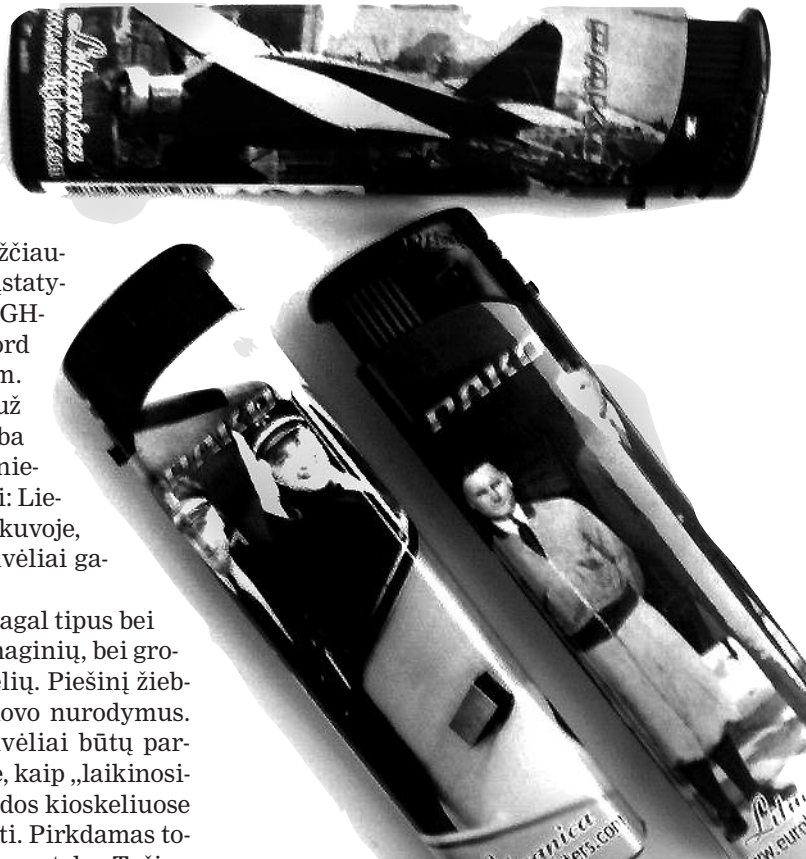
Nors atrodytų, kad viską apie šią tragediją žinome, istorikai nerimsta – vis bando atsakyti į klausimus „kas“ ir „kodėl“. Pasirodo, vis dar yra nekilnotų archyvų ir neatsakytų klausimų. Bet šiandien – ne apie tai. Šiandien knieti pratesti praeitais metais „Drauge“ pradėtą „Lituanica“ skrydžio eksploatacijos temą. Jau tarpukario kauniečiai, ne lietuvių kilmės smulkūs verslininkai bandė pasipinigauti iš tos nelaimės gamindami kišeninius veidrodėlius ar rašiklius (parkerius), tačiau dabar, iš laiko perspektyvos, tai kelia šypseną. Nes po to, kai prieš beveik ketvirtį amžiaus Lietuvoje buvo atstatyta nepriklausomybė atsirado įmonių, žymiai šventvagiškiau, lengvabūdiškiau ir neetiškai išnaudojusių šį drašų transatlantinį žygį savo komerciniams tikslams. Visų pirma turiu omenyje UAB „Anykščių vyno“ pilstomą degtinę „Lituanica Vodka New York – Kaunas“. Iš pat pradžių šis, reikia pasakyti, dailiai suprojektuotas butelis su Dariaus ir Girėno lėktuvo atvaizdu kėlė manyje ne itin malonius jausmus.

Tačiau tai toli gražu ne vienintelis eksploatavimo pavyzdys. Šiomis dienomis populiariame vir-

tualiosios erdvės „Ebay“ aukcione pardavinėjami „Lituanica“ žiebtuvėliai. Viršūnė, ar ne? Žiūriu ir netikiu tuo, ką mato mano akys! Ant žiebtuvėlių – besišypsančių lėktuve Dariaus ir Girėno veidai – nuotrauka, tapusi šventa kiekvienam lietuviui patriotui. Žiebtuvėlyje „puikuojasi“ ir gamintojo internetinės svetainės adresas www.eurolighters.com Per „google“ atradau nuorodą į „PAKO A. Chudinskis studio“. Pirmas sakiny, kurį skaitau – „Buy luxurious, stylish, finely crafted European, world class lighters at discount prices“.

Gamintojai tvirtina, kad jų žiebtuvėliai yra patys populiariausi visuose supermarketų tinkluose Baltijos šalyse. Dabar jų prekės veržiasi į Vakarų Europos rinką. PAKO gamintojai tvirtina, kad jų žiebtuvėliai yra gaminami pagal griežčiausius Europos Sąjungos kontrolės įstatymus. „It is safe to say that PAKO LIGHTER is a direct reflection of the word POPULAR“, tvirtina ši 2007 m. įkurta įmonė. Nežinia, kas tupi už UAB „Monada“ (tai gamintojai arba užsakovai). Lietuviai? Lenkai? Kiniečiai? Nurodomi trys firmos adresai: Lietuvos skyrius Kaune, Lenkijos Krokuvoje, o Kinijos – Guangzhou. Gal žiebtuvėliai gaminami Kinijoje?

Svetainėje yra ir katalogas – pagal tipus bei dizainą. Siūloma elektroninių, titnaginių, bei grotelinių (BBQ – barbeque) žiebtuvėlių. Piešinį žiebtuvėlyje atspausdina pagal užsakovo nurodymus. Kauniečių darbas? Jei šie žiebtuvėliai būtų parduodami tik tokiuose užkampiuose, kaip „laikinosios sostinės“ autobusų stoties spaudos kioskeliuose – gal nereikėtų per daug pergyventi. Pirkdamas tokią prekę žmogus terodo savo kultūros stoką. Tačiau šie žiebtuvėliai jau antrus metus eksponuojami

Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovai renkasi į kasmetinį suvažiavimą

Liepos 16–18 dienomis Vilniuje rengiamas kasmetinis Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovų suvažiavimas, kurio metu diplomatai susitiks su šalies vadovais, diskutuos apie tarptautinės saugumo situacijos poveikį diplomatinei tarnybai, bendradarbiavimą su verslu ir viešosios diplomatijos vaidmenį.

Pirmąją susitikimo dieną numatyti ambasadorių susitikimai su Prezidente Dalia Grybauskaite, ministru pirmininku Algirdu Butkevičiumi ir Vyriausybės nariais.

Vėliau diplomatai Užsienio reikalų ministerijoje klausysis užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus metinio pranešimo, dalyvaus diskusijoje „Besikeičiančios tarptautinės saugumo architektūros poveikis ir iššūkiai diplomatinei tarnybai“.

Liepos 17-ąją vyks diskusija „Rytų partnerystė – plėtros negalima sustabdyti“, kurioje kalbės Europos Sąjungos plėtros ir Europos kaimynystės politikos komisaras Stephan Fiule.

Vėliau numatyta ekonominei diplomacijai skirta sesija, kurios metu bus aptarti laimėjimai ir iššūkiai Lietuvos energetikos ir transporto sektoriuose,

galimybės skatinti eksportą bei investicijas, tarptautinių procesų įtaka Lietuvos investiciniam patrauklumui. Diskusijoje kalbės energetikos ministras Jaroslavas Neverovičius. Sesijoje bus apžvelgtas ir jau metus veikiančios Ekonominės diplomatijos tarnybos darbas. Šioje susitikimo dalyje dalyvaus ūkio ministras Evaldas Gustas.

Viešajai diplomacijai skirtoje sesijoje bus aptarta diplomatinės tarnybos komunikacijos strategija, socialinės žiniasklaidos vaidmuo, kultūrinė diplomacija, pasirengimas artėjančiam diplomatinės tarnybos 100-mečiui. Patirtimi su Lietuvos diplomatais dalyosis kolegos iš JAV ir Švedijos.

Tą pačią dieną Užsienio reikalų ministerijoje bus atidaryta paroda apie Lietuvos veiklą Tautų Lygoje 1920–1939 metais.

Paskutiniąją suvažiavimo dieną, liepos 18-ąją, ambasadoriai susitiks su Seimo pirmininke Loreta Grauziniene, Seimo Užsienio reikalų, Europos reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų nariais.

ELTA

DRAUGAS
(USPS–161000)
THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532.
Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome paskelbti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Redakcijai Slaptai.lt į rankas pateko 7-asis šių metų „Soversenno sekretno“ numeris. Atsitiktinai pateko. Savaitraštį padovanojo traukiniu važiavęs plepus rusakalbis bendrakeleivis. Įteikdamas primygtinai ragino „atidžiai viską perskaityti“. Suprask, mes, lietuviai, esame amerikietiskai propagandai neatspari tauta, nė neįsivaizduojame, kas dedasi Ukrainoje...

Rusiškas melas ir dezinformacija

„Dovanos“ neišmečiau į šiukšlių kibirą. Smalsumo vedinas perskaičiau. Atvirai kalbant, net nežinau, kaip apibūdinti savąjį įspūdį. Žodis „nustebs“ būtų per daug korektiškas. Nejaugi galima taip begėdiškai meluoti?

Didžiausią nuostabą sukėlė straipsnis „Amerikanskij sektor“. Neapykanta nuo Rusijos tolstančiai Ukrainai tokia stipri, kad visi laisvę ir nepriklausomybę mylintys ukrainiečiai vadinami tik taip: „banditai“, „nacistai“, „amerikiečių samdiniai“.

Ukrainiečių kariai, „Pravyj sektor“, Maidano mitingų dalyviai kaltinami pačiomis baisiausiomis nuodėmėmis. Tik pamanyk – jie ir civilius gyventojus žudo, ir belaisvius kankina, ir prie Vladimiro Putino valdomos Rusijos norinčius prisijungti saviškius terorizuoja, ir už dolerius Amerikai tarnauja. Esą Ukrainos nacionalinei gvardijai nusispjauti į savo šalies likimą – kariai tėra Amerikos geopolitinių žaidimų įrankiai.

Ar turi teisę rusakalbiai priekaištauti savo valstybę ginantiems Ukrainos politikams, kariškiams, savanoriams? Jei Ukrainos vadovai nusipelnė kritikos, tai tik todėl, jog rusiškąjį okupantą iš šalies išvyti vylėsi derybų keliu...

Taip, karo metu kenčia ir civiliai. Sviediniai sprogs ta nebūtinai ten, kur norėję pataikyti šaulys. Tikiu, jog Ukrainos kariai galėjo padaryti klaidų, iš prorusiškųjų teroristų vaduodami savo miestus. Tačiau neabejoju ir tuo, kad Ukrainos kariai vaduoja savo žemes stengdamiesi išvengti kuo mažiau civilių aukų. Ir tikrai nekankina į nelaisvę patekusių Rusijos samdinių, ir tikrai nešauo į sužeistuosius gelbėjančius medikus, ir tikrai nebombarduoja gyvenamųjų namų, kur slepiasi moterys, vaikai ir seneliai.

O kad Donecke ir Luchanske šeimininkavę separatistai baugino rusakalbius, norinčius likti Ukrainos sudėtyje, – tikiu. Kad Rusijos kurstomi separatistai gėdingai slėpdavosi civilių objektuose, tokiu būdu apsukindami ukrainiečių karių operacijas, – neabejoju. Kad Rusijos išlaikomi separatistai savo niekšybes bando pateikti kaip ukrainietiškas, – nieko stebėtino. Kad į Ukrainą siunčiami rusų žurnalistai galėjo rinkti informaciją Rusijos slaptosioms tarnyboms, – nesistebėčiau.

Čečėniška pamoka

Kas suformavo tokią mano nuomonę, jei Ukrainoje esu buvęs tik prieš du dešimtmečius? Taip, paskutiniųjų Ukrainos įvykių savo akimis nemačiau. Tačiau 1994–1995-aisiais metais dirbau karo žurnalistu Čečėnijoje, ir puikiai žinau, kaip Rusija veikia, siekdama sužlugdyti nenorinčius jai paklusti kaimynus.

Šių eilučių autorius 1994–1995-aisiais metais savo akimis matė, kaip Rusija ciniškai kurstė Čečėnijoje nesantaiką. O kai nepavyko tarpusavyje sukiršinti čečėnų, kai Čečėnijos prezidentas Džocharas Dudajevas pasirodė per daug kietas diplomatas ir strategas net Kremliui, pradėjo atvirą karinę invaziją.

Čečėnijon besiveržiančius rusų tankus lydėjo šlykštūs dezinformaciniai Rusijos karai, kuriuos man, gyvenusiam Grozne, buvo lengva palyginti su tuo, ką pats matau. Grozne anuomet transliuotos net kelios rusiškos televizijos. Todėl turėjau unikalią galimybę kiekvieną rusišką „informaciją“ palyginti su tuo, ką regiu savo akimis.

Beje, nepriklausau naivuoliams, kurie tvirtina, jog žiniasklaidai privalomas absoliutus objektyvumas. Maksimalaus nešališkumo pasiekti neįmanoma. Tačiau būtent 1994-aisiais Grozne patyriau, kuo rusiška propaganda skiriasi, sakykim, nuo amerikietiškosios. Jei oponentams skirtą kritiką amerikiečiai pajuodina vos keliais ar keliolika procentų, jei amerikiečių liaupsės ir kritika turi dešimtis atspalvių, tai rusiškoje propagandoje nėra nė procento tiesos. Jei Kremlius sako „juoda“, galima drąsiai sa-

Kodėl netikiu nė viena oficialia Kremliaus versija?

GINTARAS VISOCKAS

kyti, jog reiškinys baltas kaip jaunosios vestuvinė suknelė.

1994-aisiais metais lapkričio mėnesį rusų kariškiams nepavyko užimti Grozno. Tačiau per visus rusiškus televizijos kanalus keletą savačių iš eilės buvo šaukiama, kad Čečėnijos sostinė užimta, o neva bailys Dž. Dudajevas spruko nežinoma kryptimi. Kai iš Grozno tuoj po pirmojo mūšio paskambinau į Vilnių ir pranešiau, jog Rusija begėdiškai meluoja, Lietuvos televizijos šią mano informaciją paskelbė, bet jį užgožė ... Rusijos informacinių agentūrų pranešimai.

Bent jau pirmojo karo pradžioje čečėnai paleisdavo į laisvę visus rusų armijos šauktinius mainais į pažadą daugiau niekad nepakelti rankos prieš Čečėniją. Mačiau savo akimis, kaip išsigandusius rusų jaunuolius čečėnų kariai atiduoda motinoms, net arbata pavaišina.

Sunku patikėti, jog 1994–1995-aisiais taip galėjo būti? Paleisdamas į laisvę rusų šauktinius Dž. Dudajevas suduodavo rimtą atkirtį valstybinei Rusijos propagandai. Įdomi situacija: Rusijos masinės informacijos priemonės klykte klykia, jog rusų kariai, patekę čečėnams į rankas, žiauriai kankinami, o sugrįžę į Rusiją rusų jaunuoliai artimiesiems pasakoja visai kitokią versiją...

Kai Kremliaus kontroliuojamos jėgos struktūrų perprato čečėniškos taktikos privalumus, tuoj pat puolė persekioti iš nelaisvės laimingai sugrįžusius šauktinius. Grįžęs iš Grozno po kelerių metų išvykau komandiruotėn į Rusijos miestą Novokuznecką (Pietų Sibiras, Kemerovo sritis). Būtent ten sužinojau liūdną iš čečėnų nelaisvės paleisto ir apie čečėnus palankiai kalbėjusio šauktinio kario istoriją.

Tragiškas Novokuznecko pavyzdys

Grįžęs šauktinis šiltai atsiliepdavo apie tuos, kurių nelaisvėn buvo patekęs. Apie jo palankumą čečėnams žinojo kaimynai, buvę mokyklos draugai, giminaičiai. Novokuznecke susidarė užtekčiai platus rusų būrys, kurie čečėnų nelaikė nei banditais, nei teroristais. Taip manančiųjų Novokuznecke nuolat daugėjo.

Ir štai vieną dieną čečėnams priešiško netaikios jaunuoelis buvo rastas negyvas. Jį nužudė perpjaudami gerklę. Oficiali Rusijos teisėsaugos versija: čečėnų keršytojų darbas. Neva jaunuolis nukentėjo dėl to, kad garbingai atliko savo pareigą „Čečėnijoje naikindamas neteisėtas ginkluotas formuotes“. Ar jūs tikite oficialia Rusijos teisėsaugos versija? Aš tikiu versija, kad jaunuolis amžiams nutildytas Rusijos slaptųjų tarnybų paliepiu.

Kitus iš čečėnų nelaisvės laimingai sugrįžusius šauktinius Rusijos valdžia ilgainiui ėmė bausti kaip karo dezertyrus. Visi teismai būdavo parodo-mojo pobūdžio: jei čečėnai paleis sveiką ir gyvą, tai gyvas ir sveikas neišeisi iš Rusijos kalėjimo.

Įsimintina ir tai, kad į nelaisvę patekusius pirmuosius Rusijos armijos karininkus rusų žurnalistai liaupsindavo kaip didvyrius, jų nuoširdžiai gailėdavosi. Vis klausdavo, ką perduoti žmonai, vaikams. Kad tų „didvyrių“ tankuose čečėnų kariai aptiko prezervatyvų, degtinės, – nė žodžio.

Kriminalinių gaujų vaidmuo

1994-aisiais metais rusiška spauda kalte kalė žmonėms į galvas, jog dauguma čečėnų nekenčia „kruvino Dž. Dudajevio režimo“. Ar tikrai? Nekenė tik keletas iš Rusijos kalėjimų paleistų ir rusiškais ginklais apginkluotų čečėnų tautybės kriminalinių nusikaltėlių.

Apie tas Labazanovo ir Gantemirovo gaujas, kurioms Kremlius liepė kelti kuo didesnę sumaištį Čečėnijoje ir kurios išties bandė siautėti Grozne bei slėpdavosi gyvenamuosiuose kvartaluose, rašiau straipsnius Lietuvon. Bet tuometinė Lietuvos spauda ne itin noriai spausdindavo mano rašinius. Noriau skelbdavo rusiškas versijas...

O gal manote, kad gyvenamuosius namus Maskvoje ir Volgodonske sprogdino nepriklausomybės

nuo Rusijos siekiantys čečėnai? Iešmininkais galėjo tapti čečėnų tautybės žmonės. Bet kad tikrasis tų nelaimių užsakovas yra ne čečėnai, o Rusijos slaptosios tarnybos, – man regis, turėtų būti akivaizdu. Pritariu į Vakarus pabėgusio ir vėliau radioaktyviuoju poloniu Londone nužudyto Rusijos slaptųjų tarnybų karininko Aleksandro Litvinenkos nuomonei, jog gyvenamųjų miestų sprogdinimas Rusijos miestuose buvo naudingas tik naują karą prieš Čečėniją planavusiam Vladimirui Putinui.

Taigi tuos pačius principus, kuriuos naudojo 1994–1995-aisiais Čečėnijoje, Kremlius naudojo ir 1992-aisiais metais Moldovoje, atplėsdamas Padniestrę, ir 1999-aisiais keldamas sumaištį Dagestane, ir 2008-aisiais skriausdamas Gruziją. Ta pati taktika bei strategija naudojamos ir prieš Ukrainą. Skiriasi tik detalės. Bet Kremliaus politikos esmė juk nepakitusi – agresija, melas, demagogija.

Kodėl slepiatės už moterų sijų?

Todėl man keista, kai Lietuvoje sutinku rusakalbių, pasipiktinusių Ukrainos nacionalinės gvardijos karinėmis operacijomis Luhanske ar Donecke. Esą pirmiausia oficialusis Kijevas privalo rūpintis civilių gyventojų saugumu. Taip, ši reikalavimą būtina kelti. Bet jį derėtų pirmiausiai adresuoti Novorosijos šalininkams – kodėl slepiatės už moterų sijų?

Be kita ko, moralinę teisę kelti šį klausimą, mano supratimu, turi tik tie rusakalbiai, kurie, pavyzdžiui, protestavo Kremliui dėl karinių veiksmų Grozne, Gudarmese, Argune ar Šatojuje. Šių eilučių autorius matė, kaip 1994–1995-aisiais Kremliui „rūpėjo“ Čečėnijos moterų, vaikų ir senelių ašaros. Rusijos ginkluotosios pajėgos 1994–1995-aisiais Grozne vadovavosi vien „išdegintos žemės taktika“. Rusijos generolai ne tik kad nusispjovė į elementariausias moralės normas – jie specialiai stengėsi sunaikinti kuo daugiau civilių. Rusijos soldofonai net ignoravo aplinkybę, jog Grozne tais metais labiausiai kentėjo rusakalbiai (čečėnų moterys išsivežė savo vaikus ir tėvus pas gimes į kalnus arba į kaimyninę Ingušiją).

Taigi tie rusakalbiai, kurie nesipiktino Kremliaus taktika tankų, bombonešių ir sunkiosios artilerijos pagalba nuo žemės paviršiaus nušluoti Grozną, neturėtų piktintis ir oficialiojo Kijevo politika. Lyginant su rusų kariškių veiksmais 1994–1995-aisiais Grozne, Ukrainos nacionalinė gvardija – šventa.

Rusakalbiams nederėtų piktintis Ukrainos politika net tuo atveju, jei oficialusis Kijevas prabilų apie ukrainiečių kalbą kaip vienintelę valsybinę kalbą visoje be išimties Ukrainoje, įskaitant ir Krymą. Nes keliant tokio pobūdžio priekaištus rusakalbiai pirmiausiai turėtų suskaičiuoti, kiek Rusijoje gyvenantys ukrainiečiai turi galimybių vartoti gimtąją ukrainiečių kalbą. Būtent: kiek Rusijoje esama ukrainietiškų darželių, mokyklų, studijų aukštosiose mokyklose? Jei palygintume, kiek Ukrainoje esama rusiškų mokyklų, darželių ir laikraščių, ir kiek teisių puoselėjant gimtąją kalbą turi ukrainiečiai Rusijoje, būtume priversti pripažinti: Ukraina elgiasi civilizuotai, o Rusijoje įdiegta rusifikacinė politika.

Kas yra rusų tauta?

Rusakalbiai, kuriems nuolat vaidenasi piktas ukrainietis, dažniau turėtų klausytis, sakykim, Rusijos istoriko Nikolajaus Svanidzės komentarų. Duodamas interviu „Echo Moskvy“ žurnalistei Ksenijai Sobčiak, jis taikliai įvardino pagrindinę rusiškąją ligą. „Mūsų nenori, mūsų bijo, mūsų nekenčia, nuo mūsų bėga. Bėga visi, kas tik gali. Bet mes vis kaltiname kitus, bet ne save. Mes net nesvarstome, kodėl mūsų taip nemėgsta.“

Įdomus ir žymios Rusijos žurnalistės, disidentės Valerijos Novodvorskaajos naujausias komentaras, duotas tinklalapiui *glavcom.ua*. Ji ironiškai teigia, jog rusų tauta vis dar nesusiformavusi. Šių metų gegužės 15-ąją į Maskvos gatves protestuoti prieš invaziją į Ukrainą susirinko apie 50 tūkst. žmonių. Štai tie, kurie išdrįso prieštarauti Kremliui, pasak V. Novodvorskaajos, ir yra rusų tauta. Visi kiti – vergai. Arba sovietinė tauta. Bet tik – ne rusų tauta.

„Kodėl tylėjome, kai trėmė į Sibirą, kodėl tylėjome, kai varė į kolchozus? Pripratome tylėti. O tuos, kurie netylėjo, per pastaruosius 70-imt metų išnaukino...“, – teigė garsioji V. Novodvorskaja.

TELKINIAI

„Draugystės tiltas” jubilieju šventė Švedijoje

LAIMA APANAČIENĖ

Prieš dešimtmetį gimęs Švedijoje, apkeliavęs Italiją, Jungtinę Karalystę, Ispaniją, Vokietiją, Airiją (čia renginys vyko net tris kartus), Europos lituanistinių mokyklų sąskrydis „Draugystės tiltas” š. m. birželio 13–15 dienomis savo dešimtmetį sumanė švęsti Švedijoje. 187 dalyviai – mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai, paskaitininkai ir Lietuvos valdžios pareigūnai susirinko istoriniame miestelyje Sigtuna. Drąsiai galima sakyti, kad „Draugystės tiltas” pamažu tampa ne tik europiniu, bet ir pasauliniu sąskrydžiu, mat į jį jau trečią kartą atvyko ne tik Europos lituanistinių mokyklų mokytojai. Net sąskrydžio logo patobulintas – jis dabar – tiesiantis draugystės tiltus į visas pasaulio šalis, kuriose gyvena bent vienas lietuvis. Dėmesį į sąskrydį atkreipė ir Lietuvos Fondas, šiais metais šalia kitų rėmėjų, pirmą kartą parėmęs „Draugystės tiltą”.

Dalyvavau šioje šventėje ir aš. Man, neseniai perėmusiai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo komisijos pirmininkės pareigas, buvo smalsu pamatyti, kaip sekasi mokytojams, dirbantiems Europos šalyse įsikūrusiose lituanistinėse mokyklose, išgirsti, kokie rūpesčiai juos slepia, kokių pasiekimų yra padarę. Už galimybę nuvykti į šį sąskrydį esu be galo dėkinga Kazickų šeimos fondui, apmokėjusiam man kelionę į Švediją ir stovyklos registracijos mokesį.

Prieš dešimt metų mintis rengti Europos lituanistinių mokyklų sąskrydį, skirtą mokytojams ir bendruomenių atstovams, o taip pat vaikams bei jų tėvams, gimė tuo metu Stokholmo lituanistinėje mokykloje „Saulė” dirbusiai mokytojai Eleonorai Jonušienei, šiuo metu gyvenančiai ir dirbančiai Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tuomet Jonušienės ir jos kolegų sumanymui pritarė Švedijos Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos Respublikos ambasada Švedijoje. Nuo to laiko sąskrydis rengiamas vis kitoje Europos šalyje.

Kam reikalingi tokie susitikimai? Pirmiausia jie reikalingi patiems mokytojams. Norisi susitikti visiems kartu, pabendrauti, pasidalinti patirtimi ir ieškoti naudingų lituanistinio švietimo sprendimų, tobulinti neformaliojo švietimo bazę, sužinoti pedagogines ir leidybos naujienas, parsivežti į savo mokyklas daugiau žinių ir sumanymų.

Kitas dalykas – į stovyklą suvažiuoja vaikai iš visų Europos kampelių. Argi neįdomu bendram draugų būryje pamatyti, jog yra daug tokių vaikų kaip jis ar ji, kurie šneka ta pačia lietuvių kalba, nors ir gyvena kitose šalyse?

Galiausiai smagu susitikti ir tėvams, skiriančiams savo laiką ir pinigų tam, kad jų vaikai mokytųsi, bendrautų lietuviškai, kad neužmirštų savo šaknų.

Kas įdomaus buvo šių metų susibūvime? Pirmiausia atkreipiau dėmesį į tai, kad sąskrydžio neaplenkė Lietuvos pareigūnai. Net LR prezidentė Dalia Grybauskaitė sveikinimą atsiuntė. Jo darbe dalyvavo LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento vadovė Gintė Damušytė, Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė, LR ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas, kraštų LB pirmininkai. Ir ne tik dalyvavo, bet susirinkę draugėn aptarė „Globalios Lietuvos” problemas.

Šių metų „Draugystės tilto” pagrindinė tema – ryškios naujos kartos lyderių ugdymas. Rengėjų nuomone, apie tai svarbu kalbėti jau dabar ir tai daryti su tėvais ir mokytojais, nes nuo jų priklauso, kokiais žmonėmis nauja karta užaugs, kaip savo vardais ir darbais tarnaus Lietuvai. Tiesa, jie tikrai netiki, kad tam užteks vieno renginio. „Mes kartos vienu renginiu nepakeisime, lyderių neišauginsime”, – *Bernardinai.lt* dar 2013 m. lapkričio 23 d. sakė viena iš organizacinio komiteto narių Edita Saaf. – „Mūsų tikslas jau šiandien pradėti auginti iš savo vaikų lyderius, stiprius, garsius lietuviškus vardus užsienyje”. Būtų klaidinga manyti, kad visi išvykę lietuviai vieną dieną sugrįš į Lietuvą, todėl sąskrydžio organizatoriai siūlo užsienyje gyvenančius lietuvius susitelkti ties pastangomis išauginti savo vaikus tokiais žmonėmis, kurie ateityje nuveiks kažką tokio, apie ką Lietuva sakytų – „Tai bent!” Rengėjai tikisi, jog renginyje pasėtas grūdas bus graži naujos idėjos sklaidos pradžia.

Sąskrydžio atidarymo vakarą vyko susipažinimas, šoko Stokholmo lietuvių liaudies šokių grupė „Baltija” (vadovai Jurga Laurenčikienė ir Evaldas Laurenčikas), edukacinio centro „Lighthouse” lituanistinės mokyklos „Švyturiukas” šokėjai (vadovė Nijolė Jankauskienė) iš Anglijos. Na, o kitą dieną, pasiskirstę grupėmis, mokytojai kibo į darbą. V. Rinkevičienė kalbėjo apie ŠMM Užsienio lietuvių

„Draugystės tilto 2014” dalyviai.

www.draugystestiltas.eu/ nuotr.

skyriaus planus, projektus, finansavimą. Vienas iš „Global Lithuanian Leaders” įkūrėjų ir direktorius Mykolas Lepeska skaitė paskaitą „Šiuolaikinių technologijų kaip mokymo priemonių pritaikymas”. Po pietų vyko mokytojų ir valstybinių institucijų atstovų forumas „Europos ir pasaulio lituanistinių mokyklų aktualijos ir iššūkiai”, kurį moderavo Airijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis. Mokytojai su įdomumu klausėsi Pauliaus Mudėno paskaitos „Knyga – tai žaidimas, teatras, atradimas. Žaisti mokantis ir mokytis žaidžiant”.

Vaikams, jaunimui ir tėveliams taip pat vyko užsiėmimai. Vaikai su režisieriumi ir kompozitoriumi Gediminu Zujumi statė miuziklą „Kaip Matijošius laimės ieškojo”, dalyvavo sporto varžybose „Drąsūs, stiprūs, vikrūs”, klausėsi rašytojo Vytauto V. Landsbergio sekamų pasakų, kartu su pranciškonu broliu Pauliumi aiškinosi, koks kelias laukia einant „Nuo lyderystės prie tarnystės”.

Jaunimui buvo įdomus muzikanto Nojaus (Dariaus Milerio) pasakojimas „Mano sėkmės istorijos. Muzika – gyvenimo būdas, kūryba – gyvenimo tiesa”, jie taip pat dalyvavo seminare „Per mentorystę į lyderystę”, kurį vedė Indrė Zdanavičiūtė („LT Big Brother” programa).

Tėveliai ir visi kūrybingieji susirinko J. Mudėnienės kūrybinėse dirbtuvėse, kur mokėsi karpinti karpinius, jie taip pat klausėsi brolio Gedimino pašnekesio apie šeimą, vaikus: „2014 – Šeimos metai. Tema – Krikštas”.

Na, o vakare visi buvome pakviesti iškilmingai vakarienei, į kurią atvyko ir LR ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas su žmona Rita. Vakarienės metu Švedija „Draugystės tilto” vėliavą perdavė Norvegijai (ją perėmė Zita Beliakienė, Norvegijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė), linkėdama, kad tuo „tiltu” į Norvegiją ateitų kuo didesnis būrys mokytojų. Po vakarienės rinkomės „Dainų slėnyje”, kur sutartinai plojome jaunimui, parodžiusiam jų sukurta miuziklą. Žinoma, buvo ir tortas, ir bendros dainos, o visus renginius ir pasibuvimus šelmiškai jungė „Tamsa mokytoja” (Jonė Šeštakauskaitė).

Sekmadienio rytas buvo saulėtas, bet... graudus. Susėdę bendrai nuotraukai mokytojai dalinosi sąskrydžio išpatyčiais, guodėsi, kad per mažai laiko buvo pokalbiams. O pasikalbėti tikrai yra apie ką. Pasikeitimas elektroniniais adresais gal padės išspręsti kai kurias problemas, tačiau pokalbiai susitikimuose visuomet vaisingesni. Neišspręstų klausimų dar labai daug. Tad jau dabar kai kurie mokytojai pradėjo laukti kvietimo į Norvegiją.

„Draugystės tilto 2014” organizatoriai. Pirmoje eilėje iš kairės: Eleonora Jonušienė ir Jonė Šeštakauskaitė. Stovi (iš kairės): Edita Saaf, Aušra Jesiulevičienė, Asta Mineikytė, Arūnė Wallin, Rūta Mikliovienė (Švedijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė). Laimos Apanavičienės nuotr.

Grįžusi pasinaudojau galinguoju internetu – užsukau į sąskrydžio „Facebook” ir tinklalapį ir perskaičiau atsiliepimus apie jį. Trumpomis ištraukomis pasidalinsiu ir su Jumis: „Buvo puikiausias sąskrydis! Tiek meilės, draugystės, Tėvynės ilgesio, liepsnos, entuziazmo pakaktų visai Europai apjuosti... Saugosiu visus jus savo širdies kišenėlėje, vėl ir vėl žvilgtelėdama ir prisimindama, kad niekada nepritrūkčiau tokios spinduliuojančios energijos... Sėkmės jums visiems!” (Juventa Mudėnienė);

„Ir kokį virusą paleidot, organizatoriai? Bandau išsivaduoti iš išpatyčių gausos, nes jau laikas išskirti kasdienybės šlepetes ir niekaip nepataikiau. Taip nesažininga, turit kartu ir antibiotikus išrašyti” (Zenonas Mačiulaitis)

„Ypatingai pradžugino pats renginio faktas ir sifiziskas organizatorių entuziazmas – puoselėti lietuvių svetur. Gal nenustebintų, jeigu tai vyktų Amerikoje, kur tokios veiklos tradicijos turi senas ir tvirtas šaknis. Tačiau smagu, kad ir Europos lietuviai jau ima save suvokti kaip savarankišką tautos dalį, norinčią tarptauti lietuviškoje terpėje, auginti vaikus ir nepamesti ryšių su gimtine. Ir ką gi – nelaukdami didelių malonių iš Lietuvos valdžios, jie tapo (tampa) stipria lietuviška bendruomene, rodančia, kad lietuviu būti yra ir smagu, ir atsakinga, ir prasminga. Taigi, ne viskas yra pinigai ir apie juos...” (Vytautas V. Landsbergis).

Norėčiau pritarti V. V. Landsbergiui – tikrai ne viskas yra pinigai. Lituanistiniam švietimui reikalingi energingi, veiklūs, kupini entuziazmo žmonės, ir puiku, kad jų yra. O kol jų bus, bus reikalingi ir susibūrimai, ir sąskrydžiai.

Reikia tarnauti, o ne ponauti ar pasipelnyti

Atkelta iš 1 psl.

Meluočiau sakydamas, kad tvyro įtempta, tarsi laidotuvių nuotaika – anaip tol. Tie, kurie atvyko anksčiau, ar visus pasitinkantys protokolo darbuotojai, Seimo šeimininkai būreliais šnekučiuojasi, fotografai ir televizijų operatoriai pluša susikaupe, bet žurnalistės kol kas nuobodžiauja, todėl girdžiu jas lažinantis, kokios spalvos drabužiais atvyks Dalia Grybauskaitė...

Pilnutėlė salė. Visi atsistoja, kai įžengia Prezidentė. Konstitucinio Teismo pirmininkas perskaito kaip bus atliekama inauguracija ir kas būtų, jei kas nors įvyktų ne pagal įstatymo raidę – priesaika nebūtų priimta.

Dalia Grybauskaitė atrodo labai rami – gal dėlto, kad šioms pareigoms prisiekia jau antrą kartą. Seimo laikrodis rodo 11 valandų 11 minučių.

Įspūdinga Prezidentės Dalios Grybauskaitės inauguracinės kalbos pradžia:

Mieli Lietuvos žmonės, kiekvienas duotos priesaikos žodis man kasdien skambėjo ir skambės kaip asmeninis įsipareigojimas jums. Likimas mums lėmė gyventi šiuo ypatingu laikmečiu ir kartu rūpintis Lietuva.

Žinau, kad bus nelengva, bet mes atkakliai tęsime tai, kas pradėta, ir rasime išeitį iš pačių kebliausių situacijų.

Vadovavimą šaliai suprantu kaip kasdieninį Lietuvos žmonių interesų gynimą visose srityse.

Mano tikslas – telkti sąžiningus, profesionalius ir atsakingus žmones bendram siekiui – Lietuvos stiprinimui.

Visi kartu toliau ieškokime naujų kelių ir sprendimų Lietuvos žmonių gerovei užtikrinti.

Ateinančių metų iššūkiai aiškūs. Jų nepasirinksi – juos siunčia gyvenimas.

Karinės grėsmės Lietuvos pašonėje mus sutelkė dar labiau. Šiandien dar kartą prisiekiau saugoti Lietuvos žemių vientisumą...

Kalba labai ryžtinga – akcentuojant kovą su korupcija, karinį, energetinį, informacinį, ekonominį, politinį valstybės saugumą. „Ši kadencija taip pat bus skirta sprendimams, kurie pagerintų kiekvieno Lietuvos žmogaus gyvenimo kokybę ir sumažintų socialinę atskirtį”.

Veronika Povilionienė užgieda valstybės himną. Sveikinimai.

Graži iškilmų tradicija – Lietuvos miestų ir miestelių pasveikinimas su vėliavomis

Tai jau šeštoji nepriklausomos Lietuvos prezidento inauguracija. Visos jos labai skirtingos savo nuotakomis, kaskart Lietuva vis kitaip į ją reaguoja. Prisiekiant pirmajam Prezidentui Algirdui Brazauskui, taip vadinamosios „megztosios beretės” jo neįleido į Vilniaus arkikatedrą, todėl išrinktojo Prezidento pagerbimas vyko paslapčiomis. Antrojo Prezidento – Valdo Adamkaus prisiekimas išsiskyrė didingais priėmimais politiniam šalies elitui. Po jo sekusio Rolando Pakso inauguracija buvo dar prabangesnė, tačiau, kaip prisimename, ne kokia buvo jo kadencijos pabaiga – pirmą kartą Europos Sąjungos šalių istorijoje, šalies vadovas buvo atstatyintas. Ketvirtasis šalies Prezidentas, ir antrą kartą Prezidento rinkimus laimėjęs Valdas Adamkus jau buvo nusprendęs atsisakyti didingų iškilmų, todėl po koncerto Katedros aikštėje tik patys artimiausieji žmonės (29 svečiai) dalyvavo jaukioje vakarienėje restorane.

2009 metais pirmoji Dalios Grybauskaitės inauguracija taip pat buvo itin santūri, kukli – jau buvo įsisiūbavusi ekonominė krizė.

Visiems pagarbiai stovint, iš Seimo iškilmų salės išlydėta Prezidentė Dalia Grybauskaitė dar apie valandą užtruko draugiškame priėmime Seime su parlamento vadovais, partijų, frakcijų ir koalicijų bei opozicijos atstovais.

14 valandą p. p. prasidėjo šv. Mišios Vilniaus arkikatedroje, o po jų – vyko koncertas Daukanto aikštėje priešais Prezidentūrą.

...Kviečiu bendai dirbti ir visas at-

sakingas politines jėgas. Idėjos, kaip pagerinti kiekvieno Lietuvos žmogaus gyvenimą, o ne atskirų grupuočių reikalus, visada sulauks mano palaikymo. Politinės sistemos kokybė ypač svarbi tolesnei Lietuvos raidai – Lietuva spartesniu žingsniu eis į priekį tik tuomet, kai padaugės skaidrios politinės valios ir profesionalių politikų. Kai į valdžią

bus einama tarnauti, o ne ponauti ar pasipelnyti.

Sukurti, o ne sugriauti. Įtikinti, o ne apgauti. Padėti, o ne pakenkti. Prisidėti, o ne pasinaudoti – šie principai turi prigyti visose šalies gyvenimo srityse, – sakė inauguracinėje kalboje šalies vadovė.

2014 m. liepos 12 d.

Arkivyskupas G. Grušas: politika yra iškiliausias pašaukimas

Iškilmingose šv. Mišiose Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, kuriose dalyvavo antrajai kadencijai šeštadienį prisiekusi Prezidentė ir kiti aukščiausieji šalies vadovai, arkivyskupas Gintaras Grušas pabrėžė, jog politika yra iškiliausias pašaukimas ir viena iš brangiausių artimo meilės formų.

„Popiežius kviečia politikus giliau pažvelgti į jiems suteiktą misiją. Jis rašo: „Prašau Dievo pagausinti politikų, gebančių pradėti autentišką dialogą, kaip veiksmingai gydyti mūsų pasaulio blogybių giliausias šaknis, o ne paviršinę regimybę. Politiką, kuri taip juodinama iš tikrųjų yra iškiliausias pašaukimas ir viena iš brangiausių artimo meilės formų, nes siekia bendrojo gėrio. Turime įsitikinti, kad meilė yra ne tik mikrosantykių tarp draugų, šeimoje ir nedidelėse bendruomenėse, bet ir makrosantykių – visuomeninių, ekonominių ir politinių pradų”, – popiežiaus Pranciškaus apaštalinį paraginimą „Evangelii Gaudium” citavo G. Grušas.

Anot jo, per krikštą kiekvienas krikščionis yra pašauktas, o vėliau Šventosios dvasios įgalintas skleisti gerąją naujieną visam pasauliui, ji yra skleidžiama įvairiausiais būdais. Kiekvienas krikščionis ją skleidžia pagal savo pašaukimą. Kunigai ir vienuoliai – mokymu ir malda, sielovadiniais ir karitatyviniais darbais. Šeimoje geroji naujiena skelbiama auklėjant vaikus, liudijant poros ir visų šeimos narių tarpusavio meilę, taip pat visiems kartu liudijant Dievo buvimą šeimoje.

Darbo pasaulis, pasak arkivyskupo, taip pat suteikia žmonėms galimybių prisidėti prie pasaulio vystymosi ne tik siekiant ekonominės pažangos, bet ir oriai atliekant savo darbą. Savąjį pašaukimą skleisti gerąją naujieną turi vykdyti ir politikai – jie tai daro kurdami teisingą santvarką, bendrąjį gėrį, kuris saugo kiekvieno žmogaus orumą įstatymais ir jų įgyvendinimu siekdami tiesos ir teisingumo.

„Meldžiu padovanoti daugiau politikų, kuriems tikrai rūpi visuomenė, liaudis, vargšų gyvenimas. Tiems, kurie valdo ir turi finansinę galią, privalu pakelti žvilgsnį aukščiau ir išplėsti savo perspektyvą, rūpintis, kad visiems piliečiams būtų prieinamas orus darbas, švietimas ir sveikatos priežiūra. Ir kodėl nesikreipti į Dievą, kad jis įkvėptų tokių planus?”, – popiežių Pranciškų šv. Mišių metu citavo Vilniaus arkivyskupas G. Grušas.

Inauguracijos dieną – geras oras ir gera nuotaika

Lietuviai iš viso pasaulio

Atkelta iš 1 psl.

Renginį atidariusi ir jo dalyvius kartu su užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi sveikinusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sakė, kad svarbu atsižvelgti į vis didesnius Lietuvai kylančius iššūkius, kurie nėra vien ekonominiai. „Ekonominius lyg ir apsitvarkėme, bet matome kitus iššūkius – egzistencinius, kartinius, informacinius ir kitus, kurie yra dar pavojingesni, nes jie nėra tokie atviri“, – teigė D. Grybauskaitė.

Pasak jos, situacija Ukrainoje ir Rusijos karinis aktyvumas Karaliaučiaus krašte parodo, kad visi iššūkiai yra realūs, todėl Lietuvos laisvės gynimas yra labai svarbi Lietuvos jaunimo užduotis ir pareiga.

„Jūs, kaip ir mūsų, yra ta pati – Lietuva turi išlikti laisva, nepriklausoma ir savarankiška“, – sakė šalies vadovė.

Užsienio reikalų ministras L. Linkevičius, sveikindamas susirinkusius dalyvius kalbėjo, jog Pasaulio lietuvių jaunimo susirinkimas yra susijęs su Dariaus ir Girėno istoriniu skrydžiu per Atlantą. „Kai jie skrido, jie būtent kreipėsi į jaunimą ir jie sakė, jog mes skrisime į Lietuvą. Šis šūkis puikiai tiktų šiam jūsų susitikimui“, – sakė L. Linkevičius.

Pirmajame pasaulio lietuvių jaunimo suvažiavime prieš dvejus metus visus labai sujaudino ir įkvėpė Prezidento Valdo Adamkaus kalba. Šįsyk į renginį jis atvykti negalėjo, bet atsiuntė vaizdo sveikinimą. „Esame talentinga ir kūrybinga tauta, praturtinusi Europą ir savo talentu, ir bendravimu, ir kurdami šiltesnį bei žmogiškesnį pasaulį. Kai XXI amžiuje nebeliko jokių apribojimų, kviečiu jus visus įsilieti į kūrybingesnio pasaulio kūrimą ir įrodyti, jog galime ir toliau tobulėti“, – kvietė Prezidentas.

Daug susidomėjusiųjų sulaukė Lietuvos ambasadoriaus JAV ir Meksikoje Žygimanto Pavilionio pranešimas „Lietuviai pasaulyje – kaip susitelkti bendrai misijai“. Ambasadorius prisiminė nesenus įvykius Ukrainoje, Maidane ir sakė, kad vis dažniau išgirsta išpėjimus, jog dabar gyvename kaip 1939 metais, kai taip pat būta daug politinių įtampų.

„Praleidęs diplomatinėje tarnyboje 21-erius metus, galiu pasakyti, kad už demokratiją yra vis sunkiau atstovėti. Aš atstovauju ambasadai, kuri 90 metų sakė tik tiesą, o mes šiandien pil-

nai priimti Maidano tiesos nenorime. Jau seniai turėjome susitvarkyti savo energetiką, gynybą, kibernetinę gynybą ir panašius dalykus. Kai lyginu gyvenimą Amerikoje ir Lietuvoje, tai visų pirma noriu kalbėti apie žmogų. Lietuvoje nepakankamai investuojama į žmogų, nes mūsų žmogiškumas yra pagrindinis V. Putino priešas“, – dalijosi savo pastebėjimais Ž. Pavilionis.

Jis nerimavo, kad jaunimas Lietuvoje vengia eiti į politiką ir pabrėžė, kad net tokioje demokratinėje valstybėje kaip Amerika yra puikiai suprantama, jog už laisvę reikia kovoti kiekvieną minutę. Pasak ambasadoriaus, mūsų laisvę atkovojo dvi kartos – tarpukarį menantys ir po Nepriklausomybės atgavimo Lietuvoje gimę piliečiai: „Kairėje ir dešinėje stovintys sovietinės kartos atstovai yra iš esmės vienodi. Turi grįžti laisva lietuvių karta, sutelksianti tautiečius bendrai strategijai“, – sakė jis.

Diskusijose kalbėjusi buvusi BALF vicepirmininkė, Baltų laisvės lygos vykdomoji direktorė, aktyvi JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narė, politikė, už nuopelnus Lietuvai apdovanota NATO žvaigžde Angelė Nelsienė iš Los Angeles citavo savo nesėkmingą pokalbį su buvusiu JAV valstybės sekretoriumi Strobe Talbott, kurio metu ji klaususi, kaip Amerika labiau galėtų padėti Lietuvai. Pašnekovas atsakė, kad visų pirma reikalinga aistra – idėjai, pasisventimui ar misijai.

„Mus vienija aistra tėvynei ir išpareigojimas jai dirbti visomis jėgomis. Visko ištakos yra šeimoje – reikia stiprių lietuviškų šeimų. Amerikoje aš turiu 10 anūkų ir visi jie kalba lietuviškai“, – sakė viešnia iš Los Angeles.

„Draugo“ pakalbinta A. Nelsienė sakė, kad šį laikraštį skaitė jos tėvas, skaito ir ji. Ji pabrėžė, jog lietuviams būtina aktyviau bendrauti su savo išrinktais Seimo nariais, drąsiai į juos kreiptis, taip pat reikalinga organizacija Amerikoje, kuri šiandien gintų Lietuvos interesus – jos nuomone, tai galėtų būti, sakykime, Baltijos korpusas („Baltic Corps“), kuris apimtų visas Baltijos valstybes.

Diskusijoje apie pasaulio lietuvių bendrą misiją kalbėjęs Lietuvos teisingumo ministras, buvęs ambasadorius Estijoje Juozas Bernatoniš sakė, kad šiandien lyginti Ameriką su Lietuva nėra korektiška, nes mes demokratijoje gyvename labai neilgai lyginant su JAV. Jis teigė, kad dirbdamas Estijoje įsitikino, jog estai apie

savo valstybę visada ir visur kalba tik gerai, o mums kartais to pritrūksta, būna daug nepagrįstos kritikos sau patiems.

New Yorke gyvenantis dalininkas Ray Bartkus, šiemet Visuomenės harmonizavimo parke sukūręs išpūdingą instaliaciją, vaizduojančią lėktuvų pakilimo taką šioje diskusijoje sakė, kad jis augo okupuotoje Lietuvoje, kur visi buvo susitelkę vienam tikslui – daryti komunizmą. Todėl bendro tikslo idėja jį šiek tiek gąsdina. Menininkas įsitikinęs, kad svarbiau individuali laisvė, o tiesa gimsta ginčiuose.

R. Bartkus šiame suvažiavime buvo ypatingai pagerbtas – ministras L. Linkevičius jam įteikė „Diplomatijos žvaigždę“ – Užsienio reikalų ministerijos teikiamas apdovanojimas lietuviams, garsinantiems mūsų šalies vardą pasaulyje (apie R. Bartkaus iniciatyvas Marijampolėje bus rašome šeštadienio „Draugo“ kultūros priede).

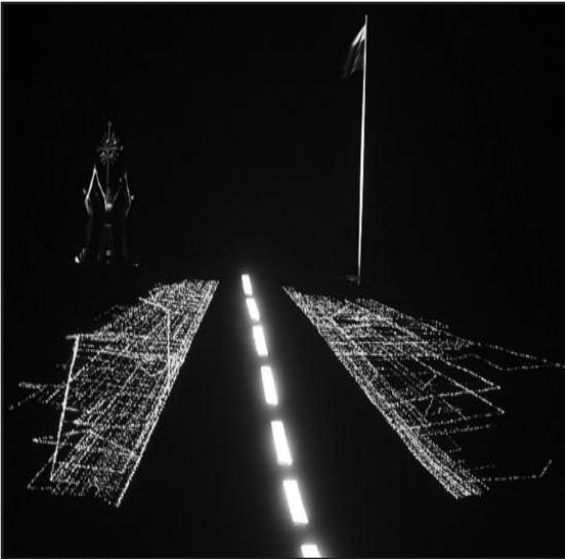
Pranešimus kultūros srityje skaitė režisierius Oskaras Koršunovas, kalbėjęs tema „Lietuvos identiteto įvaizdžiai teatre“, VDU profesorius Leonidas Donskis. University of Bath (Jungtinė Karalystė) lektorius Ainius Lašas kėlė klausimą, ką studijuosime po 50 metų; apie kelią nuo mokslo iki komercinės sėkmės kalbėjo profesorius Arminas Ragauskas. Lietuvos makroekonomikos perspektyvas apžvelgė Kęstutis Šliužas ir Omano Sultanato garbės konsulė Lietuvoje Boleta Senkienė. Vyko susitikimų sesijos, kur lankytojai turėjo progą gyvai bendrauti su Vladu Vitkausku, Donatu Ulvydu, Gyčiu Ivanausku, Vytautu Kubiliumi ir kitais žymiais keliautojais, režisieriais, sėkmingą karjerą padariusiais asmenimis.

Specialiai iš New Yorko (JAV) atvyko režisierius Vincas Sruoginis, kuris pristatė drauge su Jonu Ohman ir Mark Johnston sukurtą filmą apie miško brolius „Nematomas frontas“, pasidalino savo pastebėjimais, atsakė į jaunimo klausimus. Tai buvo itin įdomantis renginys, apie kurį dar rašysime „Drauge“ atskirai.

Renginyje sutiktas ir „Draugo“ pakalbintas Lietuvos garbės konsulas Floridoje, savo vardo muziejaus Čikagoje įkūrėjas ir verslininkas Stanley Balzekas sakė, kad jį sužavėjo ypatinga renginio vieta – puikiai įrengtas Visuomenės harmonizavimo parkas bei pats čia vykstantis renginys.

R. Bartkus buvo apdovanotas „Diplomatijos žvaigždę“

Menininko instaliacija „Pakilimo takas“.

Organizatorių nuotr.

„Kaskart kai grįžtu į Lietuvą negaliu atsistebėti, kaip greitai ir daug kas čia keičiasi į gerą pusę. Su savimi šįkart atsivežiau 30 žmonių iš Čikagos, ir visiems mums čia labai patinka. Tokie renginiai yra svarbūs ir labai reikalingi, nes jie telkia žmones geriems tikslams“, – žvaliai pasakojo netrukus 90-metį minėsiantis S. Balzekas, šelmiškai pridūręs, kad lietuvaitės yra pačios gražiausios pasaulyje.

Visų suvažiavimo renginių, kuriuose dalyvavo per 3 000 dalyvių aprašyti neįmanoma, kaip ir neįmanoma perduoti tos dvasios, kuri visas keturias dienas vyravo jame. Daugelis nepamirš įkyriai merkiančio lietaus, vakarojimų tūkstančiuose palapinių, kuriose išikūrė jaunimas, nuostabių vakarų su garsiausiomis Lietuvos muzikos grupėmis „Liūdni slibinai“, „Bix“, „Skamp“ ir kt. Liko daug gerų prisiminimų, daug naujai užsimezgusių pažinčių, daug planų ateičiai ir stiprus bendrystės bei meilės savajai Lietuvai jausmas.

Jaunimas aktyviai dalyvavo renginiuose.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

S. Balzekas taip pat apsilankė suvažiavime.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Pase bus galima įrašyti tautybę

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos piliečio pase bus galima piliečio rašytiniu prašymu įrašyti tautybę. Tai numatančias Paso įstatymo pataisas priėmė Seimas.

Įstatymo pakeitimai įsigalios 2015 m. sausio 1 d. Pasams, išduotiems iki šio įstatymo įsigaliojimo, naujas reg-

lamentavimas nebus taikomas.

Šiuo metu pase pagal gyventojų registro duomenų centrinės bazės duomenis įrašomi šie duomenys apie pilietį: vardas (vardai), pavardė, lytis, gimimo data, gimimo vieta (įrašomas valstybės pavadinimas), asmens kodas ir pilietybė.

Prezidentė teikia ministro pirmininko kandidatūrą

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė teikia Seimui svarstyti Algirdo Butkevičiaus kandidatūrą į ministro pirmininko pareigas.

Valstybės vadovė, vadovaudamasi Konstitucija, liepos 14 d., pirmadienį, pasirašė atitinkamą dekretą.

Naujai išrinktam Respublikos prezidentui pradėjus eiti pareigas ir Vyriausybei grąžinus įgaliojimus, Res-

publikos prezidentas ne vėliau kaip per 15 dienų teikia Seimui svarstyti ministro pirmininko kandidatūrą.

Seimui pritarus pateiktai ministro pirmininko kandidatūrai, Prezidentas paskiria ministrą pirmininką ir paveda jam sudaryti Vyriausybę.

Vyriausybės sudėtį dekretu tvirtina Respublikos prezidentas.

Darbą pradeda atsinaujinusi Prezidentės komanda

Vilnius (Prezidentūra.lt) – Daliai Grybauskaitei pradėjus antrąją kadenciją, darbą pradeda atsinaujinusi jos komanda.

Nuo liepos 12 d. Užsienio politikos grupei toliau vadovaus vyriausioji patarėja Jovita Neliupšienė, Teisės grupei – vyriausioji patarėja Rasa Svetikaitė.

Vidaus politikos grupei vadovaus vyriausioji patarėja Virginija Būdienė, pirmojoje kadencijojeėjusi Švietimo, mokslo, kultūros ir nevyriausybinių organizacijų grupės vadovės pareigas, o Švietimo, mokslo ir kultūros grupėje vadovės pareigas eis vyriausioji patarėja Rūta Kačkutė, prieš tai dirbusi Prezidentės patarėja kultūros klausimais.

Prie D. Grybauskaitės komandos prisijungia Valdemaras Sarapinas, vadovausiantis Nacionalinio saugumo grupei, Giedrė Kaminskaitė-Salters, kuri vadovaus Ekonomikos ir socialinės politikos grupei. Prezidentės atstovu spaudai dirbs Modestas Naudžius.

43 metų **M. Naudžius** turi ilgametę žurnalistinio darbo patirtį: dirbo korespondentu ir žinių redaktoriumi televizijoje ir radijuje.

G. Kaminskaitė-Salters universiteti-

nes studijas baigė Londono ekonomikos mokykloje, vėliau Oxfordo universitete yra apsigynusi tarptautinių politikos mokslų magistro laipsnį, Nyderlandų Mastrichto universitete studijavo energetikos teisę ir čia apsigynė teisės daktaro laipsnį. G. Kaminskaitė-Salters specializavosi komercinėje energetikos teisėje, ilgą laiką dirbo advokate Jungtinėje Karalystėje. 2009–2011 metais G. Kaminskaitė-Salters dirbo Jungtinės Karalystės Vyriausybės Tarptautinių santykių departamento vyresniąja patarėja, nuo 2011 metų – Jungtinės Karalystės Elektros

ir dujų rinkų tarnybos vykdančiąja direktore. 36 metų G. Kaminskaitė-Salters vyriausiosios patarėjos pareigas prezidentės komandoje pradės eiti nuo rugsėjo 1 d.

V. Sarapinas 1994–1996 metais ėjo Krašto apsaugos ministerijos sekretoriaus pareigas, taip pat yra dirbęs Lietuvos gynybos atašė JAV ir Kanadoje, 2000–2002 metais ėjo krašto apsaugos viceministro pareigas, paskui dirbo Krašto apsaugos ministerijos valstybės sekretoriumi, 2006–2009 metais ėjo Vyriausybės kanclerio pareigas. Pastaruosius ketverius metus 52-ėjų V. Sarapinas dirbo Lietuvos generaliniu konsulu New Yorke.

M. Naudžius M. Ambrazo nuotr.

Emigracijos mastai Lietuvoje – ne blogiausi

Vilnius (BNS) – Pagal santyki- nius emigracijos mastus Lietuvą Europos Sąjungoje (ES) pernai lenkė Latvija ir Kipras, panašiai emigracija paveikė Airiją ir Ispaniją, rodo paskelbti ES statistikos agentūros „Eurostato“ duomenys.

Dėl migracijos – kai išvykusiųjų skaičius viršija atvykusiųjų – daugiausia nuostolių patyrė Kipras, kur

nuo kiekvieno tūkstančio sumažėjo beveik po 14 gyventojų (–13,9 proc.). Toliau rikiuojasi Latvija (–7,1 proc.), Lietuva (–5,7 proc.), Airija (–5,6 proc.), Ispanija (–5,5 proc.) ir Graikija (–4,7 proc.).

„Eurostato“ ataskaitoje skelbiama, kad šių metų sausio 1 d. Lietuvoje gyveno 2 mln. 943 tūkst. žmonių.

Britanija neįleido Rusijos delegacijos į aviacijos parodą

Londonas („Draugo“ info) – Didžioji Britanija uždraudė Rusijos delegacijai dalyvauti Farnborough aviacijos parodoje dėl Maskvos vaidmens Ukrainos krizėje, tuo išprovokuodama Rusijos įtūžį.

Rusijos ambasada Londone pareiškė „apgailėstaujanti“, kad Britanija neišdavė vizų daugeliui jos delegacijos narių ir pareikalavo skubaus pasiaiškinimo.

Farnborough tarptautinė aviacijos paroda (FIA) yra vienas svarbiausių renginių kasmetiniame aviacijos sektoriaus kalendoriuje; Rusija į ją paprastai siunčia daug savo atstovų, siekiančių prekiauti su užsieniu orlaiviais ir įranga.

Britanija tvirtai palaiko Europos Sąjungos (ES) sankcijas Maskvai dėl numanomo Rusijos kišimosi į konf-

likta, krečiantį rytų Ukrainą.

„Tačiau dėl Rusijos veiksmų Ukrainoje jokiems Rusijos vyriausybės atstovams nebuvo išduoti JDV (Jos Didenybės vyriausybės) kvietimai į FIA 2014 parodą“, – sakoma Užsienio reikalų ministerijos pranešime.

Londonas taip pat ėmėsi „aiškių veiksmų“, kad Rusija nebebūtų laikoma šalimi, galinčia pirkti Britanijos gaminamus lėktuvus arba įrangą, siekiant „atgrasyti Rusiją nuo dalyvavimo“ Farnborough parodoje, pridūrė URM.

Tačiau Prancūzija, nepaisydama kai kurių šalių vyriausybių ir visame pasaulyje kylančių pilietinių masinių protestų, visgi neatsisako planų Rusijai parduoti karinius laivus „Mistral“.

Kanada paskelbė naujas sankcijas dėl krizės Ukrainoje

Ottawa (BNS) – Kanadoje ministro pirmininko Stephen Harper Vyriausybė papildė asmenų, kuriems dėl krizės Ukrainoje taikomos ekonominės sankcijos ir draudimas atvykti į Kanadą, sąrašą.

„Neteisėta Rusijos įvykdyta Krymo okupacija ir provokuojanti karinė veikla tebekelia didelį susirūpinimą

Kanadai ir tarptautinei bendruomenei“, – sakoma S. Harper pareiški-

Rusų, kuriems taikomos su JAV ir ES koordinuojamos sankcijos, sąrašas papildytas iki 43 pavardžių. Kelionių vizos nebus išduodamos bei kitos priemonės bus taikomos ir 30 prorusiškų ukrainiečių.

Nuverstas Ukrainos prezidentas padavė į teismą ES

Liuksemburgas (ELTA) – Nuverstas Ukrainos prezidentas Viktoras Janukovyčius kreipėsi į Europos teisingumo teismą (ETT), reikalaudamas panaikinti Europos Sąjungos (ES) jam ir dviems sūnams įvestas finansines sankcijas.

V. Janukovyčius nėra pirmasis Ukrainos pareigūnas kreipęsis į ETT – Liuksemburge taip pat bus svarstomos buvusio premjero Mykolos Azarovo ir kitų politikų bylos.

Popiežius žada „sprendimus“ kunigų celibatui

Vatikanas (BNS) – Popiežius Pranciškus liepos 13 d. interviu pažadėjo „sprendimus“ kunigų celibato klausimui ir tai iškelia galimybę, kad Katalikų Bažnyčia galiausiai galbūt galėtų panaikinti vedusių kunigų draudimą.

Interviu Italijos dienraščiui „La Repubblica“ Pranciškus taip pat paskatino lytinį vaikų išnaudojimą, kuri pavadino „raupsais“ Bažnyčioje, ir citavo savo padėjėjų žodžius, kad „pedofilijos Bažnyčioje lygis yra du procentai“.

„Tarp tų dviejų procentų yra kunigų ir net vyskupų ir kardinolų“, – sakė jis.

Prancūzijoje – nacionalinė šventė

Paryžius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė savo ir visų Lietuvos žmonių vardu pasveikino Prancūzijos prezidentą Francois Hollande nacionalinės šventės – Bastilijos dienos – du šimtai dvidešimt penktųjų metų proga.

Lietuvos vadovė Prancūzijos prezidentui palinkėjo didžiausios sėkmės, o visai šaliai ir jos žmonėms – klestėjimo.

Prancūzijos sostinėje vyko tradicinis paradas, skirtas 1789 metų Bastilijos tvirtovės šturmui paminėti.

Paryžiuje – iškilmės EPA-ELTA nuotr.

ŠVENTADIENIS

Popiežiškoji migrantų ir keliaujančiųjų
sielovados taryba paskelbė žinią
Pasaulinei turizmo dienai

Kasmet rugsėjo 27 dieną minima Pasaulinė turizmo diena. Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) nuo 1980 m. organizuojamas minėjimas šiemet pavadintas „Turizmas ir bendruomenių plėtra“. Šventasis Sostas, atsižvelgdamas į socialinę ir ekonominę turizmo svarbą šiomis dienomis, mini šią dieną evangelizacijos kontekste. Ta proga Popiežiškoji Migrantų ir keliaujančiųjų sielovados taryba liepos 1 d. išplatino žinią, pasirašytą jos pirmininko kardinolo Antonio Maria Vegliò ir sekretoriaus Joseph Kalathiparambil, kurioje pristato krikščionišką turizmo viziją ir primena kiekvieno atsakomybę šiame sektoriuje.

PTO etikos kodekse nurodo, jog turizmas turi būti naudinga tikslinės bendruomenės veikla, kur ištrauktų vietiniai gyventojai. „Bendruomenės plėtros“ sąvoka glaudžiai atliepia į Bažnyčios socialinio mokyto mintį apie integralų žmogaus vystymąsi. Ja remdamiesi skaitome ir interpretuojame pirmąją. Tam labai pasitarnauja popiežiaus Pauliaus VI žodžiai, kuris enciklikoje „Populorum progressio“ rašė, jog plėtra neapsiriboja paprastu ekonominiu augimu. Kad plėtra būtų autentiška, ji turi būti integrali, tai reiškia, kad turi skatinti kiekvieno žmogaus visa apimančią raidą.

Kaip turizmas gali prisidėti prie šios plėtros? Integralus žmogaus vystymasis, o kartu ir bendruomenės plėtra turizmo srityje turi siekti tolygios pažangos, kuri būtų tvari, gerbtų ekonominę, socialinę ir aplinkos sritis, rūpindamasi ekologine sfera ir kultūriniu kontekstu.

Turizmas yra svarbus ekonominės plėtros variklis, pasaulio mastu suteikiantis apie 3–5 proc. BVP, 7–8 proc. darbo vietų, apie 30 proc. paslaugų sektoriaus eksporto. Dabar kiekviena planetos vieta tampa galima kelionės kryptimi, tad turizmo sektorius išryškėja kaip tvarus ir perspektyvus būdas sumažinti skurdą mažiausiai išsivysčiusiuose regionuose, rašoma Turizmo dienai skirtoje žinioje.

Kaip sakė popiežius Pranciškus, žinome, jog žmogaus orumas susijęs su darbu – darbas didina žmogaus orumą. Taigi reikia spręsti ne darbo problemą, pasitelkiant kūrybiškumą ir solidarumą. Šia prasme turizmas gali būti viena sričių, kur galima sukurti „kūrybiškas“ darbo vietas labiau pažeidžiamoms grupėms – moterims, jaunimui, kai kurioms etninėms mažumoms. Turizmo pelnas, pasiektas vadovaujantis etikos kriterijais, turėtų pasiekti vietinę bendruomenę. Pelnas, gautas iš „bendruomenės plėtros“ turizmo, negali apsiriboti vien ekonominiu aspektu, yra svarbūs ir kiti aspektai: praturtina kultūrine prasme, skatina susitikimus tarp žmonių, abipusę pagarbą bei toleranciją ir pan.

Turizmo plėtra reikalauja, kad pagrindinis veikėjas čia būtų vietos bendruomenė. Be to, turizmo tikslas nėra vien pasidžiaugti gražiu peizažu ar patogia infrastruktūra, tačiau visų pirma pažinti vietos bendruomenę, jos kultūrą, aplinką. Taigi reikėtų skatinti turizmą, kuris vystytųsi daroje su priimančiąja bendruomene, jos tradicinėmis formomis, paveldu, gyvenimo būdu. Taipogi ir vietos bendruomenė turėtų jaustis pašaukta saugoti ir gerbti savo gamtinį ir kultūrinį paveldą, kad galėtų dalintis juo su turistais ir perduoti ateities kartoms. O vietiniai krikščionys turėtų gebėti atskleisti savo meną, tradicijas, istoriją, moralines ir dvasines vertybes; ypač liudyti tikėjimą, kuris viskam suteikia prasmę. Šiame kelyje link integralios bendruomenės plėtros Bažnyčia nori prisidėti pristatydama krikščionišką plėtros viziją, pasiūlydama tai, ką turi: globalią žmogaus ir žmonijos viziją (Paulius VI, enciklika „Populorum progressio“).

Remdamiesi tikėjimu, galime paliudyti apie asmens, bendruomenės, brolybės, solidarumo, teisingumo paieškų prasmę, kaip būti kūrinių globėjais, o ne savininkais, ir padedant Šventajai Dvasiai, toliau dalyvauti Kristaus veikloje.

Su džiaugsmu pastebime, kaip įvairiose pasaulio dalyse Bažnyčia pripažino turizmo sektoriaus pajėgumus ir ėmėsi įvairių paprastų, bet veiksmingų iniciatyvų. Vis daugiau krikščioniškų asociacijų organizuoja atsakingo turizmo keliones į besivystančius regionus, kaip pavyzdžiui plinta „savanorystės turizmas“, kai žmonės atostogų metu padeda vykdyti projektus kitose šalyse. Paminėtinos ir Vyskupų konferencijų, vyskupijų ar vienuolių iniciatyvos apleistuose regionuose padėti vietinių bendruomenių narius, skatinant formaciją, padedant parengti projektus, palaikant derybas su valdžia. Daugybė parapijų turistinėse zonose priima lankytojus, pasiūlydamos liturginę, formacijos ar kultūrinę programą. Šie pasiūlymai vis svarbesni, kai turistai stengiasi užmegzti ryšius su vietos gyventojais ir nori jaustis vietos bendruomenės nariais, dalyvaudami kasdieniame gyvenime, vertindami susitikimą ir dialogą

Bažnyčia, kurios pirminė misija yra evangelizuoti, dažnai nuolankiai bendradarbiauja, atsiliepdama į konkrečias žmonių, ypač – labiausiai stokojančių, situacijas. Ji įsitikinusi, kad „evangelizuojame ir tada, kai bandome įveikti įvairius iššūkius, kurie gali iškilti“. (Pranciškus, apaštalinis paraginimas „Evangelii gaudium“)

Bernardinai.lt
(pagal Vatikano radiją)

DATOS ir SUKAKTYS

Liepos trečia savaitė

Liepos 14 d.

- 1422 m. Jogaila su Vytautu paskelbė Teutonų ordinui karą.
- 1789 m. Prancūzijos revoliucija: Paryžiuje sukilėliai įsiveržė į Bastiliją.
- 1867 m. Alfred Nobel pirmą kartą pademonstravo dinamitą.
- 1887 m. Alfred Krupp, vokiečių pramonininkas, išradėjas (g. 1812 m.).
- 1918 m. gimė o Ernst Ingmar Bergman, garsus švedų teatro ir kino režisierius, laikomas vienu iš didžiausių įtaką XX a. kinui padariusių filmų kūrėjų (mirė 2007 m.).
- 1920 m. Raudonoji armija užėmė Vilnių.
- 1954 m. mirė Ignas Jonynas, Lietuvos istorikas, diplomatas (gimė 1884 m.).

Liepos 15 d.

- 1244 m. popiežius Inocentas IV nusiuntė savo pasveikinimus ir palaiminimą tikintiesiems, gyvenantiems Lietuvoje.
 - 1258 m. popiežius Aleksandras IV paskelbė Kryžiaus karą prieš Livoniją ir prūsų pagonis.
 - 1410 m. Žalgirio mūšyje Lietuvos ir Lenkijos pajėgos sumušė Kryžiuočių ordiną.
 - 1478 m. gimė Barbora, Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Kazimiero Jogailaičio ir Elžbietos Habsburgaitės duktė (mirė 1534 m.).
 - 1933 m. Steponas Darius ir Stasys Girėnas iš New Yorke lėktuvu „Lituanica“ pakilo skrydžiui per Atlanto vandenyną.
 - 1950 m. LSSR AT prezidiumo įsaku patvirtintas naujas Lietuvos SSR himnas, uždraustas senasis Lietuvos himnas – Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“.
 - 1953 m. LSSR AT prezidiumas įteisino Lietuvos SSR vėliavą.
- Liepos 16 d.**
- Lietuva – Škaplierinė, prapjovos (rugiapjūtės pradžią)*
- 1918 m. liepos 16 naktį Jakaterinburge sušaudytas paskutinis Rusijos imperatorius iš Romanovų dinastijos **Nikolajus II**.

Liepos 17 d.

- Pasaulio lietuvių vienybės diena.*
- 1251m. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė popiežiaus Inocento IV Milane surašyta bule buvo paskelbta katalikiška Lietuvos karalyste, suteikiant jai „šv. Petro nuosavybės“ teises.
 - 1251 m. popiežius Inocentas IV pavedė Kulmo vyskupui karūnuoti Mindaugą Lietuvos karaliumi.
 - 1570 m. įkurta Vilniaus jėzuitų gimnazija.
 - 1933 m. nuskridęs 6 411 km ir sėkmingai įveikęs Atlanto vandenyną, tuometinės Vokietijos teritorijoje sudužo lėktuvas „Lituanica“.
 - 1954 m. mirė Vincas Krėvė-Mickevičius, lietuvių literatūros klasikas, profesorius, ministras (gimė 1882 m.).
 - 1968 m. Aukštųjų Šančių karių kapinėse atidengtas paminklas S. Dariui ir S. Girėnui.
 - 1955 m. atidarytas Disneyland.

Liepos 18 d.

- Tarptautinė aludarių diena*
- 1870 m. pirmojoje Vatikano taryboje paskelbta dogma „Dėl popiežiaus neklystamumo tikėjimo ir moralės klausimais“.
 - 1892 m. mirė Thomas Cook, sukūręs pirmąją kelionių agentūrą, kuri dabar yra „Thomas Cook Group“ (gimė 1808 m.).
 - 1925 m. paskelbtas pirmasis Adolf Hitler knygos „Mano kova“ (Mein Kampf) tomas.
 - 1917 m. Reichstage pasiūlyta Vokietijos kanceliui sudaryti nepriklausomą valstybę (Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę), kurios valdovu būtų Vokietijos imperatorius.
 - 1961 m. padėtas kertinis akmuo **Elektrėnų jėgainei**.

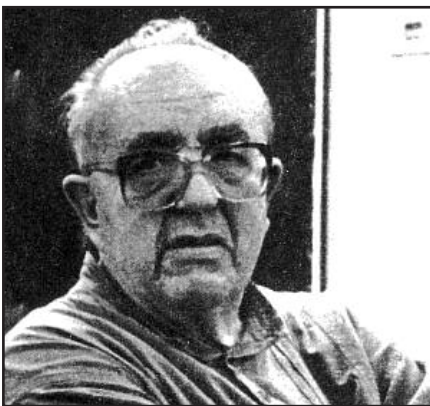
- 1994 m. Lietuva pasirašė Laisvosios prekybos sutartis su Europos Sąjunga.

Liepos 19 d.

- 1799 m. rastas Rozetės akmuo, kurio dėka iššifruotas senovės egiptiečių raštas.
- 1900 m. Paryžiuje pradėjo veikti metro.
- 1953 m. Lietuvos SSR vėliavos spalvomis patvirtintos raudona, balta ir žalia.
- 1994 m. Lietuvos Seimas priėmė įstatymą, pagal kurį Lietuvos teritorija padalinta į 10 apskričių.
- 2008 m. New Yorko, istoriniame Floyd Bennet Field oro uoste, atidengta memorialinė lenta, skirta istoriniam lietuvių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžiui per Atlantą.

Liepos 20 d.

- Tarptautinė šachmatų diena*
- 1304 m. gimė Francesco Petrarca, italų poetas, mąstytojas, mokslininkas. Humanistinės renesanso kultūros pradininkas (mirė 1374 m.).

- 1923 m. gimė **Česlovas Kavaliauskas**, Lietuvos kunigas, teologas, poetas, Biblijos vertėjas (mirė 1997 m.).
- 1959 m. Kauno HE statytojai užtvėnkė Nemuną.
- 1969 m. JAV astronautas Neil Armstrong pirmasis pasaulyje išsilaipino Mėnulyje.

Kartu su Charta laikraščiuose buvo paskelbtas VLIK kreipimasis į lietuvius palaikyti PLB kūrimo idėją:

Šiandien yra žengiamas tolimesnis žingsnis į viso Pasaulio lietuvių bendruomenės vieningą organizaciją. Tai istorinės reikšmės žingsnis. Kai kam iš senosios išeivijos jis atrodė naujas ir dėl to gali kelti suprantamo santūrumo ir net abejingumo. (...) Tiesie leista visiems abejingiems ir abejojantiems čia priminti Izraelio tautinės bendruomenės organizacinis pavyzdys. Išstius tūkstančius metų bendruomenės organizacija įgalino Izraelio tautą išsilaikyti be savo valstybės. Mes tegalime ir privalome pasekti šiuo amžių išbandytu pavyzdžiu.
371

Charta buvo simbolinė PLB steigties deklaracija, bet negalėjo atstoti organizacijos nuostatų. Kaip buvo apibrėžiama laikinuose įstatuose ir gerokai vėliau – 1958 m. rugpjūčio 28–31 d. PLB Seimo patvirtintos Konstitucijos 1 straipsnio b skirsnyje, *Pasaulio lietuvių bendruomenės Konstitucija remiasi Lietuvių Charta, paskelbta 1949 m. birželio 14 d.* Charta nenumatė visos organizacinės PLB sandaros, nors svarbiausi principai joje buvo išdėstyti. Bendruomenės turi atsirasti visose pasaulio šalyse, kur tik susiburs lietuviai, jos turi remtis demokratinėmis vertybėmis, laisvanoriškos visuomeninės veiklos tradicija, o organizacinės išlaidos bei atskirų kultūros sričių veikla finansuojama iš solidarumo mokesčių, aukų bei kiekvieno aktyvaus nario asmeninių lėšų.

Svarbu suvokti du svarbiausius veiksmus susikuriant šiai unikaliai lietuvių diasporos organizacijai. Pirmas siejosi su itin aktyvia lietuvių veikla DP, o antras aprėpė jau senai lietuvių pasaulyje suburtų draugijų, sąjungų ir susivienijimų įtraukimą į naują struktūrą. Pirmasis veiksnys reiškėsi kūriant naujas išeivių organizacijas, kuris vedė vis aukštesnės ir globalesnės pakopos link. Pavyzdžiui, pradžioje Vokietijoje veikė *Lietuvių tremtinių bendruomenė*, 1950 m. virto *Vokietijos lietuvių bendruomene*. Panašiai tokio pločio žingsnis pastebimas Švedijos lietuvių organizacinėje veikloje. Čia 1946 m. atsiradusi *Lietuvių sąjunga* tais pačiais 1950 m. virto *Švedijos lietuvių bendruomene*. Tokios persitvarkymo kryptys rodė, kad nors PLB idėja buvo iškelta VLIK, tai dar nereiškę, kad pats organizacinis tinklas imamas regzti iš viršaus, pagal kokį nors griežtą planą ir parėdymus. Reikia pridurti dar ir tai, kad Vakarų Europoje atsidūrę pabėgėliai beveik visur (išskyrus Didžiąją Britaniją) negalėjo pasiremti ankstesnių lietuvių išeivių organizaciniu paveldu – viską reikėjo kurti iš naujo.

Kita vertus, DP laikotarpio kryžkelėse buvo suprantamas visas tuometinės diasporos margumynas. Vienuose kraštuose lietuviai jau senai turėjo galingas organizacijas, kituose – jos tik Chartai pašaukus pradėjo kurtis. Po 1949 m. bendruomenės susikūrė naujuose lietuvių imigravimo kraštuose – Naujojoje Zelandijoje, Venesueloje, Kolumbijoje. Daug kur bendruomenės atsirado kaip ilgiau trukusių derybų tarp senųjų išeivių draugijų ir naujo būrio pokario emigrantų. Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, Didžiojoje Britanijoje PLB narės – kraštų bendruomenės – turėjo nueiti ilgą susikalbėjimo kelią, derinant senbuvų papročius ir

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

127

Amerikos lietuvių antisovietinis maršas 1972 m. po Romo Kalantos pasiaukojančio susideginimo Kaune

naujųjų atvykėlių lūkesčius. Kaip patėbi PLB istorikė Vitalija Stravinskienė, toks organizacijos auginimas iš *apačios* pirmiausiai susvarbino vietos, kraštų bendruomenių atsiradimą, o tik ilgainiui buvo baigta konstruoti visa PLB piramidė. Jos teigimu, pradinio organizacinio etapo pabaigą žymėjo 1958 m. Seimo priimta Konstitucija.³⁷²

Tuo metu, kai 1949 m. VLIK ėmėsi labai aktyvių veiksmų *Pasaulio lietuvių bendruomenės* (PLB) – globalios emigrantų ir senosios lietuvių diasporos organizacijos – steigimo kryptimi, bendros pasaulinės lietuvių organizacijos vaizdiny dar tik formavosi. Šiam reikalui buvo pasitelkta visa ankstesnė patirtis ir visas idėjinis arsenalas, kurio nesusipėta panaudoti, patikrinti, įgyvendinti arba atmesti prieškarinio nepriklausomybės metais. Šio diasporos ateities vaizduotės virsmo iliustracija gali būti poeto Algimanto Mackaus žodžiai:

*Stovykliniais metais, (...) ne vienas mūsų emigraciniame žodyne išpiliatinės rikiuojąs veiksnys naiviai skelbė ankstyvo sugrįžimo galimybę, o truputį vėliau – kompaktinės emigracijos mitą.*³⁷³

Iš esmės tai, ką 1935–1939 m. Lietuvos politinis elitas ir intelektualai matė kaip teorijomis grįstą programą už šalies ribų gyvenantiems gentainiams, dabar teko išbandyti savo kailiu ir jau patiems (be valstybės ir mokesčių mokėtojų pinigų) įgyvendinti egzilio sąlygomis. Kartu galima suprasti, kad idėjinis arsenalas buvo pakankamai didelis, netrūko supratimo, nuoširdžios refleksijos, ko norima ir siektina, tačiau tokios pasaulio tvarkos ir padalinimo diasporos ateities pranašai niekad neįsivaizdavo. Štai kodėl procesas užsitiesė, o ir rimtų ginčų bei barnių nemažai būta.

Istorikai yra aprašę PLB atsiradimo aplinkybes ir aidus. Jos ateities svarstyboms didelę reikšmę turėjo jau seniai puoselėtos idėjos. Jau 1945 m. Pa-

ryžiuje atsirado pulkininko Vėbros vadovaujama komisija, kuri analizavo tolesnės DP emigracijos galimybes. Komisijos nariais buvo labai šviesios asmenybės, iš kurių išskirtinas kunigas ir filosofas, Prancūzijos antinacinės rezistencijos dalyvis J. Kubilius, SJ³⁷⁴. Intelektinis pajėgumas buvo neabejotinas, o pasaulio ateities prognozės ir lietuvių vietos tame pasaulyje paieškos buvo labai racionalios. Prof. Kazys Pakštas emigracijoje iš naujo gaivino savo sumanymus, optimistiškai tikėdamas, kad kompaktinė kolonizacija ir jau

susiformavusių lietuvių susitelkimo vietų gaivinimas yra labiau negu bet kada prasmingas.

Tuo metu buvo rašomi solidūs traktatai apie PLB prasmę ir pašaukimą, būdavo įpinama PP kartos misijos lietuvių pasaulyje idėja, o emigracija kartais regima kaip krikščioniškos lemties ženklas. 1946 m. viduryje K. Pakštas rašė kitam katalikiškosios diasporos žmogui Juozui Eretui (Josepf Ehreth):

*Per 20 metų mano siūlomi kolonizacijos tikslai yra: praplėsti erdvę lietuviškai giminei, kad ši naujojoje žemėje pastoviai išlaikytų savo padermę, kalbą ir kultūrą. Todėl visas siūlomas šalis svarstau pagal socio-geografinės sąlygas tautybei išlaikyti.*³⁷⁵

Nenuostabu, kad daugelis senų idėjų naujais laikais ir naujomis sąlygomis rodėsi dar daugiau utopiškos, negu nepriklausomos Lietuvos laikais. Tada bent teoriškai Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigais ir politine valstybės parama galima buvo prisidėti prie kolonijų sudaiginimo. Dabar jau padėtis tiesiog vertė rinktis tuos kraštus, kurie įsileido DP stovyklautojus. Pasirinkimas buvo labai nedidelis.

371. Simanavičiūtė, Daiva. *Pasaulio lietuvių bendruomenės raida XX a.*

5–8 dešimtmetyje: daktaro disertacija. Vytauto Didžiojo universitetas. Kaunas, 2008, p. 44.

372. Stravinskienė, Vitalija. *Pasaulio lietuvių bendruomenė 1949–2003 m.*, p. 34.

373. Simanavičiūtė, Daiva. *Pasaulio lietuvių bendruomenės raida XX a. 5–8 dešimtmečiuose*, p. 27.

374. Ten pat, p. 27

375. Eretas, Juozas. *Kazys Pakštas: tautinio šauklio odisėja (1893–1960)*. Vilnius: Pasviręs pasaulis, 2002, p. 179; taip pat žr.: Simanavičiūtė, Daiva. *Pasaulio lietuvių bendruomenės raida XX a. 5–8 dešimtmečiuose*, p. 27.

IŠŠKO DARBO

Dirbanti, legali, rami, pagyvenusi moteris ieško išsinuomoti kambarį pietiniuose Čikagos rajonuose.
Tel. 708-789-3377,
palikti žinutę.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Apie Europą prieš pat Pirmąjį pasaulinį karą

XVIII Thoma Manno festivalyje apsilankė kadenciją baigęs Prezidentas V. Adamkus (renginio globėjas) su žmona Alma ir Neringos meras Darius Jasaitis (k.)

18-asis tarptautinis Thoma Manno festivalis, liepos 12–19 dienomis vykstantis įvairiose Nidos kultūros erdvėse, primena Pirmojo pasaulinio karo išvakares.

Festivalio rengėjų teigimu, nors Europoje Pirmojo pasaulinio karo šimtmetis intensyviai prisimenamas, Lietuvoje ši sukaktis beveik nepastebima. „Toks jausmas, kad mūsų tai neliečia. Tai labai klaidingas manymas, nes jeigu ne Pirmasis pasaulinis karas, nebūtume turėję pirmosios Nepriklausomybės ir apskritai nebūtų aiški Lietuvos istorija iki šių dienų“, – teigia festivalio „žodžio“ programos koordinatorius, poetas Antanas Gailius. Tuo tarpu T. Manno festivalis šį konfliktą teminiame cikle „Modernybės palikimas. 100 metų po didžiojo karo“ prisimins penkerius metus iš eilės.

„18-asis tarptautinis Thoma Manno festivalis ‘Šimtmečio vasara’ būtent skirtas vasarai prieš Pirmąjį pasaulinį karą, siekiame atskleisti visą tą kultūrą, kuri tuo metu buvo labai turtinga, ir parodyti, kas įvyko tą vasarą“, – pasakoja festivalio direktorė Lina Motuzienė.

Šiemetinis festivalis lankytojams pristato turtingą kultūrinę programą – rengiami koncertai, susitikimai su istorikais, literatūriniai skaitymai, pristatomos parodos ir kino seansai.

Festivalio programoje – ir susitikimai su iškiliais Lietuvos bei Europos intelektualais. Nidoje svečiuojasi Vokietijos Hildesheimio universiteto profesorius emeritas, vienas iš tarpkultūrinių Europos studijų pradininkų Silvio Vietta. Savo darbuose jis daug dėmesio skiria romantizmo, modernizmo bei ekspresionizmo literatūros tyrimams. Pastaruoju metu jis nagrinėja Europos kultūros istoriją bei racionalumą kaip Europos istorijos variklį bei vieną iš globalizacijos veiksnių.

Europos nuotaikų geografiją Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse festivalyje atkuria lenkų istorikas Maciej Grny, kurio veikla apima istoriografijos tyrimus, karo vyksmą Rytų bei Vidurio Europoje ir Balkanuose bei šio regiono istoriją ir kultūrą XIX–XX a. Tuo tarpu Lietuvos istorikas dr. Eligijus Raila kviečia diskusijai apie Lie-

tuvos situaciją bei politinę atmosferą prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui. Istoriką domina kuo užsiiminėjo garsūs Lietuvos žmonės, Nepriklausomybės akto signatarai paskutinę Lietuvos vasarą Rusijos imperijoje.

„Karo mes nesitikėjome, mūsų politinės įžvalgos nepakako Europos katastrofai suvokti. Tačiau kaip dorovinės būtybės – taip, kaip tokios būtybės mes besitariančią negandą matėme, dar daugiau: kažkaip jos ilgėjome; širdies gilumoje jautėme, kad toliau pasaulis, mūsų pasaulis taip negali tverti“, – taip apie besimezgantį konfliktą rašė T. Mannas. Ši rašytojo citata ir atspindi šiemetinę festivalio programą.

Vienu iš festivalio akcentų tapo pirmadienį pristatyta Vokietijos žurnalisto ir meno istoriko Florian Ilies knyga lietuvių kalba „1913: Šimtmečio vasara“. Iš šmaikščių mikroistorijų sudarytoje išimintinių metų mozaikoje figūruoja psichoanalizės patriarchas Sigmund Freud, mados kūrėja Coco Chanel, rašytojas T. Mann ir jo brolis satyrikas Heinrich, būsimasis diktatorius, o anuomet – sėkmė negalėjęs pa-

Nidos evangelikų liuteronų bažnyčioje vyko koncertai, kuriuos aplankė gausus būrys festivalio dalyvių.

VšĮ Prez. V. Adamkaus bibliotekos-muziejaus ir rengėjų archyvo nuotraukos

sigirti tapytojas Adolfas Hitleris, daugybė žinomų Europos menininkų, literatų, filosofų.

F. Ilieso darbas, vadinamas 1913-ųjų biografija, Vokietijoje pasirodė vos prieš dvejus metus ir netrukus tapo bestselleriu. Vokiečių autoriaus knyga išleista ir anglų, olandų bei lenkų kalbomis. Leidinį į lietuvių kalbą išvertė Kristina Sprindžiūnaitė.

Pasak vertėjos, knyga gali būti vadinama istorine, tačiau su būtinomis išlygomis – tai nėra akademinis veikalas, tampantis pagrindu enciklopedijų bei vadovėlių straipsniams. Dėl šios priežasties knyga, parašyta derinant populiarią laikraščių skelbimų, paskalų žurnalų bei detektyvinių istorijų stilistiką, formuoja neįprastą santykį su istorija bei jos traktavimu – itin patrauklų, verčiantį skaitytoją nuogąstauti matant, kad lengvai skaitoma turininga knyga tuoj baigsis.

Festivalyje bus pristatyta ir dar viena specialiai šiam renginiui sukurta knyga – lietuvių rašytojos Paulinos Pukytės ir prancūzų bei vokiečių menininkų, rezidavusių Nidoje, etюдai, skirti menamam T. Mann ir pran-

cūzų rašytojo Jeann Paul Sartre susitikimui Nidoje.

18-ojo T. Manno festivalio muzikinėje programoje – 8 koncertai. Festivalio muzikos programos rengėjos Vytautės Markeliūnienės teigimu, laikotarpis iki Pirmojo pasaulinio karo yra ypatingos įtampos metas muzikoje.

Nidos kultūros ir turizmo informacijos centre „Agila“ festivalio metu rengiamos kino naktys. Žiūrovai turi galimybę išvysti plataus pripažinimo sulaukusią režisieriaus Pawel Pawlikowski juostą „Ida“, vokiečių režisierių filmus „Vilko vaikai“, „Keturiolikos minutės“ ir „Tamsioji pusė“ bei Berlyno kino festivalyje rodytą režisieriaus Manto Kvedaravičiaus dokumentinę juostą „Barzakh“.

Festivalio metu V. ir K. Mizgirių menininkų namuose duris atvėrė Adolfo Šaulio ir Mari Relo Šaulys bei Japonijos menininkų Jun Konishi ir Kaori Taniguchi paroda „Vasarotojai“, Neringos istorijos muziejuje – paroda „Paskutinis taikos pavasaris. XX amžiaus pirmosios pusės tapyba“ iš kolekcininko Aleksandro Popovo paveikslų kolekcijos.

ELTA info

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČTU MENÉ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Pro memoria
dr. Juozas P. Kazickas

2014 m. liepos mėn. 9 d. East Hamptone (New Yorko valstijoje, JAV) savo namuose mirė daktaras Juozas Petras Kazickas. Velionis užgeso būdamas 96 metų. Tai buvo žmogus, pasiaukojęs savo šeimai ir Lietuvai. Valstybininkas, dosnus filantropas, pragyvenęs nepaprastai aktyvų ir laimingą gyvenimą.

Dr J. P. Kazickas gimė 1918 m. Rusijos stepėse, į kurias iš Lietuvos jo protėvius ištremė tuometinė Rusijos caro valdžia. Į tėvų žemę J. P. Kazickas grįžo būdamas jaunas berniukas, tačiau 1944 metais, komunistinės okupacijos metu, vėl reikėjo bėgti iš jos. Po trejų metų, praleistų Vokietijos pabėgėlių stovyklose, J. P. Kazickas laimėjo stipendiją Yale universitete ekonomikos mokslų doktorantūrai ir kartu su žmona Aleksandra bei dukra Jūrate laimingai įsikūrė Amerikoje. Sėkmė jį lydėjo visuose darbuose: ir versle, ir visuomeninėje veikloje, jis visada vertino naujas galimybes, tačiau per penkiasdešimt tamsių sovietinės okupacijos metų niekada nepamiršo savo Tėvynės. Dr. J. P. Kazickas nenuilstamai dirbo Lietuvos laisvės vardan: tardamasis su JAV vyriausybės pareigūnais ir aktyviai remdamas Lietuvos Nepriklausomybės Sąjūdį. Kai Lietuva vėl tapo nepriklausoma valstybe, jis pritraukė pasaulinius verslininkus, įkūrė pirmąją mobilių telefonų kompaniją ir sukūrė šeimos fondą, remiantį švietimo, kultūros ir socialinius klausimus sprendžiančias Lietuvos bei išeivijos organizacijas. Už gerus darbus dr. J. P. Kazickas nesyk buvo pagerbtas ir apdovanotas įvairių organizacijų, universitetų bei Lietuvos vyriausybės.

Tačiau didžiausia meilė ir pasididžiavimas dr. J. P. Kazickui buvo jo šeima. Jis dievino žmoną Aleksandrą, kuri mirė būdama 91 metų, likus vos kelioms savaitėms iki jų 70 metų vestuvių jubilėjaus. Jis buvo mylintis Jūratės, Juozo, Mykolo ir Jono tėvas, ir labai skaudžiai išgyveno sūnaus Aleksandro mirtį, nutikusią 1976 metais. Atsidavęs šeimai, žaismingas vienuolikos nuostabių anūkų senelis, dr. J. P. Kazickas įkvėpdavo juos, dalindavosi su jais patarimais bei išmintimi.

Dr. Juozą P. Kazicką visada prisiminsime už jo begalinę meilę gyvenimui, jo žavesį ir draugiškumą, ir nesibaigiantį dėkingumą Aukščiausiam už Jo nesuskaičiuojamus palaiminimus.

Šermenys vyko sekmadienį, liepos 13 d. Yardley and Pino Funeral Home, 94 Pantigo Rd, East Hampton, NY.

Laidotuvių šv. Mišios aukotos pirmadienį, liepos 14 d. Most Holy Trinity Catholic Church, 57 Buell Lane, East Hampton, NY.

Artimieji kviečia įprasminti dr. Juozo P. Kazicko atminimą, skiriant aukas Lietuvii Fondui, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Kazickų šeimos fondas

Žymiam lietuvių išeivijos verslininkui ir filantropui, iškiliam Lietuvos Nepriklausomybės rėmėjui

A † A
JUOZUI KAZICKUI

mirus, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke reiškia gilią užuojautą šeimai, draugams ir artimiesiems.

Mielam Bičiuliui

A † A
dr. JUOZUI KAZICKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą JŪRATĘ, sūnus JUOŽĄ, MYKOLĄ ir JONĄ su šeimomis bei gimines ir kartu liūdime.

Lietuvių Fronto Bičiuliai

A † A
KAZIMIERA RAMANAUSKAITĖ
JUZAITIENĖ
(1916–2014)

Mirė 2014 m. balandžio 30 d., Putnam, CT, JAV.

Ji paliko savo vyrą Antaną Juzaitį, vaikus Rimą, Daną ir Kristiną, kurie ją gerbė ir mylėjo.

Kazimiera gimė 1916 m. gruodžio 17 d. Griežiškių kaime, Šiaulių apskrityje, Lietuvoje. Tėvas buvo Kazimieras Ramanauskas, o motina Bronė-Adolfina Jasudaitė-Ramanauskienė. Kazimiera užaugo su seserimi Emilija ir dviem broliais Julium ir Antanu. Kazimiera 1942 m. baigė Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Matematikos-gamtos fakultetą ir gavo chemikės diplomą.

Besimokydama universitete Kazimiera aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Ji buvo veikli ateitininkė, redagavo mokslininkų žurnalą „Naujoji Vaidilutė“ bei dalyvavo ir padėjo organizuoti profesoriaus Dovydaičio „gamtos ekskursijas“, skirtas moksleiviams. Kazimiera Lietuvos okupacijos metu be jokio svarstymo, aktyviai prisidėjo prie partizanų pastangų ir veiklos. Būdama drąsi ir sąžininga, ji pasižymėjo savo atsidavimu kitiems.

Kazimiera 1943 m. ištėkėjo už inžinieriaus Antano Juozapavičiaus (Juzaičio). Jauna pora tuo pačiu metu paliko savo artimuosius ir išvažiavo į Austriją, o paskui į Vokietiją. Taip jie nebesiskyrė 71 metus.

Po karo Kazimiera ir Antanas atvyko į Kanadą, kur jie gyveno apie dešimt metų. Pora padėjo sukurti išeivijos lietuvių žurnalą „Tėviškės žiburiai“. Kazimiera dar dirbo žurnalo „Moteris“ administratore. Du vaikai, Rimas ir Dana, gimė Toronte. Antanas netrukus įsidarbino Catalytic Construction Company ir perkėlė šeimą į Philadelphia, JAV. Ten jiems gimė jauniausioji duktė Kristina. Kazimiera ir Antanas reiškėsi sendraugių ateitininkų skyriaus veikloje. Jie surengė visą eilę minėjimų, koncertų, dėjo daug pastangų moksleivių ateitininkų veiklai pagyvinti.

Kazimiera, sukūrusi šeimą, ją saugojo ir mylėjo. Ji su Antanu kovojo už savo brangios tėvynės kalbos, tikėjimo ir kultūros išsaugojimą išeivijoje. Kazimiera visą gyvenimą atidavė kitiems ir spėjo įkvėpti artimuosius savo stipria valia ir puikiais principais. Mes, jos šeima, ją labai mylėjome ir esame be galo jai dėkingi.

Amžinąjį atilsį duok jai, Viešpatie, ir Amžinoji šviesa jai tebešviečia. Amen.

Nuliūdusi šeima

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems metams

Prenumeruokite sau, savo vaikams, draugams, vaikaičiams!

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **A. a. kun. dr. Kęstučio Trimako mirties** metinės sekmadienį, liepos 20 d., bus paminėtos trejose Čikagos lietuvių parapijose. Cicero Šv. Antano bažnyčioje – 9 val. r. šv. Mišios, po Mišių kavinėje a. a. Kęstutį prisimins jo testamentą vykdytoja Laima Šalčiuvienė. Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje – 10 val. r. šv. Mišios. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte – 11 val. r. šv. Mišios užprašytos ateitininkų.

■ **S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 81-** asias metines paminėsime sekmadienį, liepos 20 d. 10 val. r. susirinkę prie lakūnų paminklo Marquette Parke. Iškilmingos šv. Mišios bus aukojamos 11 val. r. Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Po jų parapijos salėje bus vaišės ir Lietuvos Aviacijos muziejuje sukurtas dokumentinis filmas „Lituanicos“ didvyriai amžinai gyvi“. Kviečia Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS), Amerikos lietuvių taryba (ALT'as), Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, Generolo Daukanto, Klaipė-

dos, Baltijos jūrų šaulių kuopos.

■ **Piknikas – Lietuvių susiartinimo šventė** – vyks liepos 27 d. nuo 11 val. r. iki 6 val. v. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolyne 600 Liberty Highway, Putnam, CT. Daugiau informacijos suteiks seselė Ignė Marijošūtė, tel. 860-928-7955, el. paštas: signe@gmail.com.

■ **Primename, kad Lietuvių socialinių reikalų skyrius** (Marquette Parke) neveikia iki liepos 25 d. Įprastos trečiadienio vyresniųjų popietės nevyks iki liepos 30 d. Su džiaugsmu lauksime Jūsų popietėje liepos 30 d.!

■ **„Draugas“ laukia JAV lietuvių jaunimo** įspūdžių iš Dainų šventės ar pasaulio jaunimo susitikimo Lietuvoje, stovyklų – Lietuvoje bei JAV. Rašinius siųsti iki liepos 28 d. el. paštu: vyr.redaktore@gmail.com. Geriausi rašiniai bus skelbiami ir premijuojami.

www.draugas.org/kalendorius

Pergalė – vokiečiams

Vokietijos futbolo rinktinė ketvirtą kartą tapo pasaulio čempione. Sekmadienį Brazilijoje pasibaigusį 20-ųjų pasaulio futbolo pirmenybių finale vokiečiai po pratęsimo 1:0 (0:0; 0:0) įveikė Argentinos komandą. Auksinį įvartį Vokietijos futbolo rinktinėi pelnė Mario Goetze.

EPA-ELTA nuotr.

Vokietijos futbolininkų pergalės pasaulio čempionate proga jau išleistas specialus pašto ženklas.

EPA-ELTA nuotr.

Cook valstijos nekilnojamojo turto mokesčių sąskaitos jau išsiųstos

Maria Pappas, Cook valstijos vyriausia išdininkė (Cook County Treasurer) pranešė, kad jos vadovaujama įstaiga šią savaitę išsiuntė nekilnojamojo turto mokesčių sąskaitas Cook valstijos namų savininkams. Tai antroji įmoka 2013 metams (Second Installment). Tą sąskaitą namų savininkai turi sumokėti iki šių metų rugpjūčio 1 d.

Išdininkė Pappas pranešė, kad mokesčių sąskaitos nurodo, kaip mokesčių pajamos bus naudojamos. Pirmą kartą sąskaitos nurodys, kokia mokesčių dalis bus nukreipiama į vadinamąsias „TIF“ (Tax Increment Financing District). Anot Maria Pappas, pastudijavus sąskaitą, bus galima susidaryti aiškesnį vaizdą, kam skiriamos mokesčių pajamos.

Sąskaitose yra nurodyta, kurioms vietinėms valdžioms, mokesčių apskrityms, skiriamos mokesčių pajamos. Tokių mokesčių apskričių (taxing districts) yra tarp septynių ir dvidešimt. Sąskaitos nurodys, kiek iš mokesčių sumos atiteks vadinamiems „TIF“, t. y. mokesčių apskrityms, kurios gauna pajamas fondui, kurio tikslas finansinė plėtra. Cook valstijoje bus 1,8 mln. sąskaitų. Iš jų apie 220,000 turės duomenis apie „TIF“.

Kiekvienoje sąskaitoje yra keturios bendros kategorijos:

- Įvairūs mokesčiai
- Mokesčiai mokykloms
- Miestelių-savivaldybių mokesčiai
- Cook valstijos mokesčiai

Pagal Maria Pappas, šiose kategorijose yra smulkiau nurodyta, kokios specifinės mokesčių apskritys (taxing districts) uždeda mokesčius namų, įmonių ar žemės savininkams, ar tai būtų savivaldybių, mokyklų, visuomenės saugumo, parkų, bibliotekų ar kitokios apskritys. Informaciją apie „TIF“ bus galima rasti kategorijoje „Miestelių-savivaldybių mokesčiai“. Pagal Maria Pappas, informacija apie „TIF“ bus žingsnis į priekį, siekiant skaidrumo. „Jeigu valdžia reikalauja, kad jūs mokėtumėte mokesčius už nuosavybę, jūs turėtumėte žinoti kodėl“, – sako Pappas.

Nesumokėjus mokesčių laiku, gresia 1,5 proc. per mėnesį bauda. Sumokėti laiką galima įvairiais būdais:

- Internetu, naudojant tinklalapį cookcountytreasurer.com
- Chase Bank filialuose Illinois valstijoje (kurių yra daugiau kaip 400)
- Naudojant sąskaitas vietiniuose bankuose, kurie dalyvauja mokesčių rinkimo programoje (jų yra daugiau kaip 200)
- Paštu, su antspaudu ne vėliau kaip 2014 m. rugpjūčio mėn. 1 d.

Maria Pappas praneša, kad daugiau informacijos galima rasti jos tinklalapyje – cookcountytreasurer.com

Ar pameni „Baltijos kelią“ ir ore tvyrojusių išsilaisvinimo dvasią?

Ar pameni, kaip visa Lietuva

tądien alsavo viena mintimi, viena idėja?

O šiandien ir vėl bandoma perbraižyti Europos žemėlapi...

JEI MYLI LAISVĘ,
ATEIK IR DALYVAUK!

EMBRACE FREEDOM
THE BALTIC WAY

Rugpjūčio 23 d., šeštadienį,
3:00 – 5:30 v.v.
Daley Plaza, Čikagoje

Čia koncertuos
legendinės grupės
„Antis“ lyderis
Algirdas Kaušpėdas

taip pat Armands Birkens, Kristi Roosmaa, choras „Dainava“,
tautinių šokių grupės „Suktinis“ ir „Laumė“, šokių studija „DanceDuo“ ir kiti
Minint Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymą ir tragiškas pasekmes,
bus pristatoma paroda „No Home To Go To. The Story of Baltic Displaced Persons“

PAGRINDINIS RĖMĖJAS

Šiais metais rugpjūčio 23 d. minėsime dvi mūsų Valstybės istorijai lemtingas sukaktis. Prie 75-erių metų du brutaliausi praėjusio amžiaus trionai: Hitleris ir Stalinai, nusprendę pasidalinti Europą ir išprovokavę Antrąjį pasaulinį karą, sulaužė daugybės milijonų žmonių bei lietuvių tautų ir valstybių likimus. Praėjus 50-čiai metų po Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymo, 1989 m. trijų okupuotų Baltijos valstybių gyventojai susikibo rankomis į 650 kilometrų ilgio gyvą grandinę – Baltijos kelią, sujungusį Vilnių, Rygą ir Taliną. Toku būdu pademonstruota, kad jokia trionija negali sulaužyti žmonių ir valstybių laisvės troškimo. Jei 1939-ųjų rugpjūčio 23-oji simbolizuoja trionijos triumfą, tai ta pati diena po lygiai 50-ties metų pasauliui liudija gerio pergalę prieš blogį, tiesos – prieš klaidą. Dar po keturių amžių nuo istorinių 1989-ųjų, Europa vėl stebi revanšistinių įėgų bandymus pasaulį nublokšti atgal į laikus, kai neegzistavo tarptautinė teisė, o pasaulio žemėlapių kontūrai galėjo būti perbraižomi pasitelkus konvencines ir nekonvencines priemones.

Ar pasaulio bendruomenė jau užmiršo, kur veda šie grobuoniški eksperimentai? Mūsų pareiga priminti, kad meilė laisvei ir taikai nėra tik eilutė istorijos vadovėliuose, kad ji gyvena visų mūsų širdyse.

Pasikvieskime šeimą, draugus ir, nešini vėliavomis, kartu užtvindykime miesto aikštę!

Priminkime pasauliui, tai, už ką aukojamos gyvybės, tai, be ko nebeįsivaizduojame savo ir savo vaikų gyvenimo.

Daugiau informacijos www.urm.lt/cikaga